

bb 72. tehén a köruton

i ms/gg um la

1974. április 23.

nem mindennapi jelenet zajlott le kedden délben fél 12 óra tájban a Lenin körut és a dohány utca sarkán. a dohány utcából a forgalommal szemben egy tehén csörtetett át a köruton, majd a bástya mozi előtt megállt. az állat váratlan megjelenése elég nagy ribilliót okozott, több száz ember vette körül és a tolongásban fellökték ham andorné 61 éves nyugdíjast, aki kartörést szenvedett. a mentők kórházba szállították.

a tehén az állatorvosi egyetem belgyógyászati tanszékéről „rándult ki”, egk vizsgálat közben. valahogy sikerült magát a kötelékekből kiszabadítania, és az egyik kapun gyorsan elinált. utja végén, a bástya mozinál két vállalkozó szellemű „torreádor”, lefogta és átadta az egyetem időközben odaérkezett alkalmazottainak, akik azután visszaszállították.
/mti/

-.-

ább 73. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

um la

1974. április 23.

- 67. időjárásjelentés
 - 68. mikroszkóp színpad
 - 69. dr. biró józsef hazaérkezett
 - 70. közlekedési tanulmányi verseny
 - 71. hazaérkezett bécsből kisz küldöttség
 - 72. tehén a köruton
 - 73. hírjegyzék
- /mti/

-.-

- 48 -

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

főszerkeszt: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: koncz antal

szerkesztők: halasi györgy, lakatos erzsébet

21.00/um

VÁ 21/5

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. magyar kiállítások és gazdasági napok japánban

i sb/pá um ie cz

1974. április 24.

a magyar-japán gazdasági, kereskedelmi kapcsolatok fejlesztési lehetőségeinek feltárására nyujtanak lehetőséget a következő hetek magyar rendezvényei ebben a távol-keleti országban. a hungexpo szervezésében részt vesznek a magyar vállalatok az osakai vásáron és a tokiói fogyasztási cikk vásáron, majd a magyar kereskedelmi kamara folytatja ezt a bemutatkozást a magyar gazdasági napok megrendezésével.

japán legfontosabb ipari központjában, a napokban megnyílt osakai vásáron 14 külkereskedelmi és ipari vállalat 320 négyzetméter kiállítási területen vonultat fel korszerű termékeket. gazdag választékot mutat a magyar élelmiszeripar vágott baromfiból, konzervből, sajtból, fagyasztott készételekből, különféle borokból. több külkereskedelmi vállalat bemutatója kínál korszerű lakberendezési cikkeket, üvegárut, háztartási hűtőszekrényeket. kiállítanak modern szerszámgepeket, műanyagipari berendezéseket, orvosi műszereket, gyógyszereket, alumíniumipari és bőripari termékeket. több vállalat szakmai napokat rendez, s valamennyi magyar kiállító gondoskodott arról, hogy ne csak termékeiről, hanem a kooperációs és licencvásárlási lehetőségekről is kielégítő információt adjon.

/folyt.köv./

- 1 -

M

nbb 4./ magyar napok ...folyt./um

május 4-én a palais du rhin-ben a pécsi modern galéria tárlata fogadja a nyilvánosságot. többek között csontváry, rippl-rónai, derkovits, egyr és mások alkotásai szemléltetik a magyar kultúra, nem utolsósorban pedig a neves francia művész, vasarely szülővárosának, pécsnek képzőművészeti értékeit. ugyancsak május 4-én a helyi egyetemi könyvtárban avatják a 500 éves magyar könyvkiadás történetét bemutató tárlatot. könyvkiadásunknak nincs mit szégyelnie a francia olvasók előtt: sokmilliós példányszámban látnak napvilágot balzac, victor hugo, maupassant, zola és mások munkái hazánkban. az elmúlt esztendőben 48 francia művei jelentek meg, csaknem kétmillió példányban. /szerz

május 11-étől 16-ig filmhetet is tartanak strasbourgban, többek között levetítik a madárkák, a magyar ugaron, a petőfi 73, a sáríka drágám című játékfilmeket és néhány ismert kisfilmet is. ebből az alkalomból hazai filmes delegáció utazik franciaországba.

élénk és színes a gazdasági tevékenység is. május 3-án az ipari és kereskedelmi kamarában megnyílik a „magyarország, mint kereskedelmi partner”, című kiállítás. a következő napokban előadások hangzanak el többek között gazdasági fejlődésünkről, a francia-magyar gazdasági kapcsolatokról, stb. /mti/

.-.

bb 5. fecskefalu a mohácsi duna-parton

vid/um ká cz

1974. április 24.

a mohácsi duna-parton valóságos fecskefalu alakult ki. az ugynevezett hajósbolt és a mellette levő üzemi épület ereszalján legalább másfélszáz fészék sorakozik egymás mellett. a kis madárlakások helyenként egész csokrokat alkotnak, van köztük két- és háromemeletes fészék is. a molnárfecskék nagy telepe minden bizonnyal az építőanyag és a táplálék bősége miatt jött létre a duna-parton. a fészékepitéshez szükséges sarat ugyanis éppugy megtalálják itt a madarak, mint az eleséget.

/folyt.köv./

- 4 -

M

bb 5./ fecskefalu ...folyt./um

a hideg téli napokon azonban a verebek betelepédtek a kényelmes, meleg fecskelakásokba, s most csak igen kelletlenül engedik át a fészkeket jogos tulajdonosaiknak. ezekben a napokban valóságos fecske-verék háboru zajlik a mohácsi duna-parton. izgatott röpködés és élénk csivitelés közepette megy végbe a verebek kilakoltatása. a folyóparti emberek megfigyelték, hogy a málló, lyukas fészkekért nem folyik csata: a fecskék hagyják, hogy benne maradjanak a hivatlan vendégek, inkább új lakot építenek maguknak. a hűvös tavaszi időjárás ellenére a fecskefalu nagy része benépesült már és a madarak hozzáfogtak a költéshez. kedves látványt nyújtanak a fészeklyukakon kitékintő molnárfecskék. /mti/

.-.

bb 6. tv-játék iii. béla királyról - új magyar produkciók a képernyőn

i nn/tr um hi la

1974. április 24.

a közeljövőben néhány új magyar tv-játékot láthat a magyar közönség. nagy érdeklődésre tartha számot közülük szárazgyörgy drámája, amelynek főhőse iii. béla király. a történet annak az uralkodónak a bemutatásával, aki országa népének nyugalmat, jólétet biztosított, alkalmat teremt a szerző számára, hogy elemezze az erkölcsi felelősségtudat problémáját. a rendező hajdufy miklós. sarkadi imre hannibál című drámája töredékként maradt fenn kéziratban. eddig sehol sem jelent meg. hannibál az évtizedek óta példamutató, legyőzhetetlen hadvezér a zamai csata előtt rádöbben a háboruzás értelmetlenségére. sikkolós olga átdolgozásában a játék tehát a háboru és a béke kérdéseit boncolgatja, ma is aktuális, fontos mondanivalóval. ezt a tv-játékot is hajdufy miklós irányítása alatt rögzítik képszalagra. a szerelemföltés körüli bonyodalmakat ábrázolja bárány tamás tizenkettő egy tucat című alkotása, amely három novellája alapján készült gaál albert rendezésében.

az orosz klasszikus irodalmat képviseli turgenyev rugyin című könyvének adaptálása, amely a múlt század derekának orosz tájaira invitál. a társasági semmittevésbe robban bele egy rendkívüli ember, aki pusztá jelenlétével változást hoz ebbe a világba. a rendező, iglódi istván arra keres választ a megfilmesítéssel, vajon ennek a szuggesztív embernek elég akarata és ereje van-e ahhoz, hogy a nyugtalanságot tettekre is váltassa? merre viszi a saját maga és a többiek sorsát?

/folyt.köv./

- 5 -

M

bb 6./ tv-játék ...folyt./um

jiri hubac ,,hosszu őszi nap,, című műve két évvel ezelőtt a prágai tv-fesztiválon nagydíjat nyert. a történet csehszlovák vendégrendező, moskalyk irányításával kerül a nézők elé. a játék egy nyugdíjas munkás hétköznapijait tárja fel. /mti/

.-

bb 7. társadalmi összefogással ház épül egy 7 gyerekes családnak

vid/um ká cz

1974. április 24.

az emberi megértés és szeretet szép példáját jelképezi az az összefogás, amely családi házhoz juttat egy 7 gyerekes családot a győr-sopron megyei söptér pusztán. itt lakik hét gyermekével egy régi kis cselédlakásban cikhardt rudolf, a győri magyar vagon- és gépgyár szállítási gyáregységének traktorvezetője. a gyár vöröskereszt szervezetének kezdeményezésére a gyáregység több brigádja ajánlotta fel segítségét a nehéz körülmények között élő családnak. a gyár és a városi tanács bontási anyagot adott, a brigádok pedig vállalták az anyag bontását és helyszínre szállítását. a család segítségére a győr-sopron megyei beruházási vállalat és a győr-megyei állami építőipari vállalat néhány brigádja is bekapcsolódott. társadalmi munkában készülnek el az új családi ház tervei, két kőműves szocialista brigád pedig szabadidejében felépíti a házat. /mti/

.-

bb. 8. halak ellenőrzik a víz minőségét - szennyvisztisztító tőrendszer épül tiszapalkonya és oszlár között

vid-kz/gné/e -cz

1974. április 24.

százezer köbméteres szennyvistäroló tavat építenek tiszapalkonya és oszlár között. három egymáshoz kapcsolódó részből áll majd. az első részbe algákat, a másodikba sást és nádát, a harmadikba pedig halakat telepítenek. az algás, sásos, nádas tóban a már megtisztított ipari vízben még fellelhető mikro nagyságu szenny-anyagok tovább bomlanak, lekötődnek, s így a halastóba gyakorlatilag már teljesen tiszta víz kerül. erről egyébként az odatelepitett különböző fajta halaktól várnak választ. a halak viselkedése ugyanis elárulja a szakembereknek, hogy milyen a víz minősége. /folyt.köv./

- 6 -

NA

bb. 8. /halak ellenőrzik...folyt./e

a speciális rendeltetésű hármas tó a leninváros térségében felépülő olefinmű és kőolajfinomító szennyvisztisztító rendszerének utolsó fokozata lesz. az új nagyüzemek a tiszából kapják majd a vizet, s a felhasználás után a tiszába bocsátják vissza. mivel rendkívül nagymennyiségű vízzel van szó, különös gondot kell fordítani arra, hogy az ipari célokra munkába fogott, s a tiszába visszakerülő víz tiszta legyen, s ne veszélyeztesse a tiszai vízellátást. /mti/

.-

bb. 9. gyermek-könyvtárak

i zsu/mm/e hi la

1974. április 24.

nemrég alakult meg a magyar könyvtárosok egyesületének gyermek-könyvtári szekciója; célja: a gyermek-könyvtárügy fejlődésének figyelemmel kísérése, a könyvtárosok továbbképzésének felkarolása, tapasztalatcserék szervezése, kapcsolat kiépítése és ápolása külföldi gyermek-könyvtárakkal. az új szekció tevékenységéről, terveiről n. rácz aranka, a szekció elnöke az mti munkatársának elmondotta:

- jelenleg a közművelődési könyvtárakból kölcsönzi olvasnivalóját a 14 éven aluli gyerekek 56 százaléka. ez az arány az elmúlt évekhez viszonyítva állandóan fejlődik. 1957-ben például a hasonló korú gyerekeknek országosan csak 26 százaléka látogatta a könyvtárakat. a növekvő olvasási igény kielégítésére jelentősen nőtt a gyermek-könyvek állománya a közművelődési könyvtárakban, különösképpen a gyermek-könyvtárakban, s javult az állomány összetétele is: több a tájékoztatást szolgáló kézikönyv, ismeretterjesztő mű. budapesten jelenleg 20 önálló gyermek-könyvtár van, 24 más könyvtárban pedig gyermekrészleg működik. a vidéki városokban rosszabb az ellátás. legjobb a helyzete miskolcnak, ahol a megyei könyvtár mellett még nyolc intézmény található, debrecenben és pécsen kettő, szegeden egy gyermek-könyvtár van, győrben viszont nincs ilyen. nógrád és pest megyében sincs központi gyermek-könyvtár. a korszerű kivánivalókat két új központi gyermek-könyvtárunk elégíti csak ki, a szombathelyi és a miskolci. de a kisebb városokban és kerületekben is megfelelő az ellátás. az országban összesen 190 gyermek-könyvtár van jelenleg, viszont 250-300-ra lenne szükség. /folyt.köv./

- 7 -

NA

bb. 9. /gyermek...folyt./e

ehhez a mostaninál több szakképzett főfoglalkozású gyermekkönyvtáros kellene. az olvasómozgalom fejlesztésében segítenek az iskolai könyvtárak is, amelyek kötetszáma nagyjából megegyezik a közművelődési könyvtárakéval. szükség lenne a gyermekkönyvtárakban megfelelő olvasó-tanulóterem kialakítására is, ahol a diák házi feladata készítéséhez megtalálja a megfelelő irodalmat a szabad polcokon, tanulmányozhatja azt és szakképzett könyvtáros segítségével elkészítheti feladatát.

- mivel gyermekkönyvtár csak 8 000 lakosnál nagyobb községben létesíthető, az iskoláknak szükségük van saját könyvtárra. minden osztott iskolában lennie kell iskolai könyvtárnak. nagyobb iskolákban ezt az intézményt maga hozza létre, függetlenül a városban működő önálló gyermekkönyvtártól. kisebb településeken vagy kis tanulólétszámú peremkerületi iskolákban közösen hoznak létre olyan könyvtárat, amely ellátja az iskolát is a szükséges olvasnivalóval, ugyanakkor tanítási időn kívül is nyitva áll. a két-három ezer lakosú falvakban az iskolai könyvtár juttatja olvasnivalóhoz a gyerekeket. ennek fejlesztéséhez a közművelődési könyvtár is hozzájárul. osztatlan és részben osztott iskola esetén csak kézikönyveket és kötelező olvasmányokat vásárolnak, s a gyermekkönyvtárak ügyét a közművelődési könyvtár vállalja magára.
/mti/

-...-

M

- 8 -

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

p a r l a m e n t

bkk. 1. korom-expozé

tf/e zs

1974. április 24.

rendelkezésre bocsátjuk dr. korom mihály igazságügyi miniszter expozéját, amely az országgyűlés szerdai ülésén hangzik el.

az anyag e m b a r g ó s ! csak jelzésre használható fel.

x x x

/folyt.köv./

- 1 -

bkk. 1. /korom...1.folyt./e

dr. korom mihály bevezetőben elmondta:

- hazánkban a 22 évvel ezelőtt elfogadott családjogi törvény volt az első egységes, már az új társadalom igényeinek megfelelő szabályozás, amely a korábbi, sok elszórt jogszabályon és részben még a szokásjogon alapuló családi viszonyok helyébe korszerű rendelkezéseket hozott. a törvény akkori indokolása abban jelölte meg a jogi szabályozás célját, hogy segítse elő a családi kapcsolatoknak olyan erősítését, amellyel a család „...szilárd és harmónikus közösséggé válik, amely a maga részéről is kifejezi a szocialista emberek egymáshoz és a társadalomhoz való viszonyát.,,

most, több mint két évtized múltán, joggal állapíthatjuk meg, hogy családjogi törvényünk megfelelt a várakozásnak és jelentős mértékben segítette elő a családi viszonyok szocialista fejlődését.

- 1952. óta gyökeres változások történtek társadalmunk politikai, gazdasági, kulturális és egészségügyi helyzetében. e változásokkal párhuzamosan fejlődtek a családi viszonyok is. szükséges tehát, hogy most megteremtsük az összhangot szocializmust építő társadalmunk követelményei és a családjogi törvény rendelkezései között is.

tulzás nélkül mondhatjuk, hogy az országgyűlésünk által most tárgyalt téma elsőrendű társadalmi jelentőségű, olyan közügy, amely hazánk minden állampolgárát közvetlenül érinti, de kihatással lesz a jövő nemzedékekre is.

- a törvényhozás és a kormány eddig is a jelentőségének megfelelően foglalkozott a család intézményét közvetlenül és közvetve érintő kérdésekkel.

/folyt.köv./

bkk. 1. /korom...2.folyt./e

azok az intézkedések - közöttük számos jogszabály megalkotása - amelyeket eddig tettünk a családi kapcsolatok erősítése, a nők egyenjogúságának kiteljesedése, az anyák, a gyermekek, az ifjuság érdekében a munkajog, a társadalombiztosítás, az egészségügy, az oktatás, a nevelés, a kultúra stb. terén, közvetlenül vagy közvetve mind jobban igazi szocialista tartalommal töltik meg családjogi törvényünk rendelkezéseit is.

- az elmúlt évek nagyjelentőségű intézkedései közül utalt a miniszter a nőpolitikai határozatokra, az ifjusági törvény megalkotására, a népesedéspolitikai feladatokra, a gyermekes családok helyzetének könnyítésére. ezután elmondta: a kormány számos intézkedést tett, amelyek csökkentik a gyermekneveléssel járó költségeknek a családot terhelő részét, illetőleg növelik ebben a társadalmi részvételt készpénzjuttatásokkal és sok más kedvezményvel. a családok százait juttattuk új lakáshoz, jelentősen fejlesztettük a gyermekintézmények hálózatát. intézkedéseket tettünk a dolgozók, különösen pedig a munkáscsaládok életszínvonalának emelésére, a népgazdaság számos területén általánossá tettük a munkaidőcsökkentést. általánossá tettük az ingyenes egészségügyi ellátást, fontos döntéseket hoztunk a születendő nemzedékek egészségének védelmére, a családtervezésre, az anyák és az utódok érdekében.

- a családjogi törvény módosításának előkészítése során sokan javasolták a házasság előtti kötelező orvosi vizsgálat bevezetését, illetve visszaállítását. tudjuk, hogy ezeket a javaslatokat az egészséges jövő nemzedék iránti kíváncsalmak vérezték. amikor azonban a kérdést alaposabban megvizsgáltuk, arra a meggyőződésre jutottunk, hogy az orvosi vizsgálat kötelező elrendelése helyett más módon kell elősegítenünk a születendő gyermekek egészségének megóvását. figyelemmel voltunk azokra a nagy eredményekre is, amelyeket egészségügyünkben általában, különösen pedig a tuberkulózis és a nemi betegségek felszámolásában elértünk, amelyekre a

/folyt.köv./

bkk. 1. /korom...3.folyt./e

régi orvosi vizsgálat szorítkozott. a tbc ma már - szerencsére - nem népbetegség, a nemi betegségek is elenyésző számban fordulnak elő. azonkívül: a régi rendelkezések inkább az említett betegségek terjedésének megakadályozását célozták, de tényleges házasságkötési akadálynak nem számítottak. ma az állampolgárok egészségére kiterjedő betegségi biztosítás és a rendszeres szűrő vizsgálatok jól szolgálják a szervezett megelőzést is. mi egyáltalán nem vagyunk közömbösek a jövő nemzedék egészsége iránt. ellenkezőleg! eddig tett intézkedéseink jól példázzák, hogy milyen felelősséget visel államunk és anyagi erőinket sem sajnáljuk e célok érdekében.

- sokat tettünk már eddig is az anyaság társadalmi elismerésére, a nőknek a háztartás robotja alóli felszabadítása, állampolgáraink élet- és munkakörülményeinek javítása érdekében. tudjuk, hogy még tennivalóink is vannak e téren. a magyar népköztársaság a lehetőségekhez mérten a jövőben is megtesz minden olyan intézkedést, amely dolgozóink, különösképpen pedig a nők, a gyermekek, az ifjúság javát, ezzel együtt szocialista céljainkat szolgálja. ez egyaránt vonatkozik a társadalmi, anyagi, kulturális és egészségügyi területekre és a szükséges jogszabályok előterjesztésére vagy megalkotására. mindez egyenesen következik a magyar szocialista munkáspárt, a magyar népköztársaság politikájából.

- a most benyújtott törvényjavaslat szerves részéül államunk tevékenységének a mai és a jövő generációk érdekében. ilyen összefüggésekben kell vizsgálnunk a családjogi törvény módosítására benyújtott törvényjavaslatot is. társadalmi viszonyaink mai állapota és a jövő fejlődésének iránya újabb jogszabályozási követelményeket támaszt a családjog területén is, s ezek az igények jutnak kifejezésre a törvényjavaslatban.

/folyt.köv./

bkk. 1. /korom...4.folyt./e

a továbbiakban hangsúlyozta:

- az 1952. évi iv. törvény alapvető rendelkezéseinek zöme időtállóan bizonyult és azok megváltoztatására nincs szükség. néhány lényeges kérdésben azonban megértek a feltevések a hatályos rendelkezések olyan módosítására és kiegészítésére, amely elősegíti a családi kapcsolatok további fejlesztését, szocialista tartalmának kiteljesedését. jól tudjuk, hogy a családi viszonyok alakításában a jog csak egyik eszközünk. nagy jelentősége van a szocialista erkölcsnek, a nevelésnek, a tudatformálásnak, az állampolgári személyes felelősségnek. különösen vonatkozik ez a család intézményére, mert a jogi szabályozás csak ezekkel együtt töltetheti be rendeltetését.

a törvényjavaslat fő célkitűzéseit ismertette dr.korom Mihály elmondta:

- célunk, hogy az eddiginél is fokozottabban védjük a házasság intézményét, növeljük a házasság és a házastársak egymás, valamint a társadalom iránti felelősségét. célunk, hogy előmozdítsuk a társadalmunk fejlődésével és igényeivel összhangban álló családi kapcsolatok, a család mint közösség további erősítését, növeljük a családtagok egymás iránti felelősségét, teljesebbé tegyük a női egyenjogúságot a családon belül is. célunk, hogy fokozottabb védelmet adjunk a gyermekeknek, jobban biztosítsuk a családi környezetben való nevelésüket, előmozdítsuk testi és szellemi fejlődésüket.

- e célok törvényi megfogalmazása egyben világosan kifejezi azt is,

/folyt.köv./

bkk. 1. /korom..5.folyt./e

hogy mennyire más a mi véleményünk a család szerepéről, jelentőségéről mint azoknak, akik számos nyugati országban kérdésekké teszik a házasság és a család intézményének létjogosultságát; akik a családi élet nihilista fellazítását, a törvényes házassági kötelek elvetését hirdetik, mert szerintük a mai modern világban a családjogi intézmények elavultak. a szocialista társadalomban a fejlődés iránya éppen az ellenkező. a családot mint a társadalmunk egyik fontos alapegységét ezután is óvnunk, fejlesztenünk és védenünk kell. ezért állami, jogi intézkedéseinkkel is hozzá kell járulnunk, hogy a család mind jobban, és igazán szocialista tartalommal töltse be fontos szerepét.

dr. korom Mihály aláhuzta, hogy a nők társadalmi és gazdasági felszabadulása, egyenjogúsítása a feltétele a családon belüli helyzetük alapvető megváltoztatásának is. ezt csak a szocialista társadalom tudja igazán megvalósítani. e tekintetben sem érvényesül valamiféle automatizmus. a társadalomban mi már régen megteremtettük a nők egyenjogúságának politikai és jogi feltételeit. mégis szinte naponta harcolni kell ennek igazi valórváltásáért a munkában, a tanulásban, még a közéletben is, különösen pedig a családokban. évezredek alatt meggyökeresedett szokásokról, hagyományokról van szó, amelyek nem csak a férfiakat, de a nőket is nagyon kötik. e beidegződött

/folyt.köv./

bkk 1. /korom ... 6. folyt./um

hagyományok megváltoztatása nem megy egyik napról a másikra; ehhez a szocializmusban is időre, generációk gondolkodásmódjának, tudatának átalakulására van szükség. csakis így alakul ki a szocialista család igazi intézménye. ezzel társadalmunk többsége, a fiatal nemzedék is egyetért.

- a törvényjavaslat előzetes társadalmi vitája során mindenütt hangsúlyozták az állampolgárok, hogy helyeslik a kormány eddig tett intézkedéseit és azokat a célkitűzéseket, amelyek elősegítik a család intézményének további erősítését. ezután is megköszönöm azt a nagy segítséget, amelyet különösen a hazafias népfront, a magyar nők országos tanácsa és a vitákon résztvevő dolgozók nyújtottak számunkra; azt, hogy véleményük kifejtésével, javaslataikkal hozzájárultak a módosítások és az új rendelkezések végső kialakításához. biztos vagyok abban, hogy a társadalmi vita aktív résztvevői a törvény elfogadása után maguk is cselekvően résztvesznek annak gyakorlati megvalósításában.

ezután a miniszter részletesen ismertette a törvényjavaslat főbb rendelkezéseit. elmondta, hogy a házasság intézményének fokozott védelme, a házasulók és házastársak egymás, valamint a társadalom iránti felelőssége fokozása érdekében két jelentős intézkedést javasolnak bevezetni. az egyik: a házasságkötési szándék bejelentése és a házasság tényleges megkötése közötti legalább 30 napos várakozási idő. a másik: a házasságkötés alsó korhatárának felemelése.

- a legalább egy hónapos várakozási idő törvényi előírásával elejét kívánjuk venni a meggondolatlan, pillanatnyi felángolásból alapuló házasságkötéseknek. tapasztalataink szerint ugyanis az ilyen módon kötött házasságok sok esetben nem hosszú idő múlva, bontási kérelmek formájában a bíróságok elé kerülnek. a hatályos rendelkezések ugyanis lehetővé teszik - a törvényes előfeltéte-

/folytm.köv./

bkk 1. / korom ... 7. folyt./um

lek esetén - az azonnali házasságkötés. ha növelni akarjuk a családi közösségi kapcsolatok szilárdságát, a házasulók felelősségét, az érvényes rendelkezéseket a javasolt módon célszerű szigorítani. azokban a szocialista országokban, ahol már megvan az általunk most javasolt megoldás, a tapasztalatok szerint elég sokan elállnak a házasság megkötésétől, a bejelentett házasságkötési szándék és a ténylegesen megkötött házasságok száma között körülbelül 15 százalék a különbség. természetesen adódhatnak az életben olyan esetek, amikor a jogszabály merev alkalmazása inkább árt mint használ. ezért a törvény lehetőséget ad a jövőben is arra, hogy a házasságot - különös méltánylást érdemlő, kivételes esetben - az előírt várakozási idő előtt meg lehessen kötni.

- a törvény módosítására vonatkozó javaslatok közül a házasságkötési korhatár váltotta ki a legtöbb előzetes vitát. különösen sok észrevétel és javaslat hangzott el a házasságkötés engedélyezésének alsó korhatárával kapcsolatban.

- 1952. óta a családjogi törvény - előzetes gyámhatósági engedély alapján - elvileg megengedi a 12. életévüket betöltött, 18. életévüket még el nem ért állampolgárok házasságkötését. az említett szabályozás a polgári törvénykönyv azon rendelkezéséhez kapcsolódott, amely szerint a 12-18 év közötti állampolgárok korlátozottan cselekvőképes kiskorúaknak minősülnek. ezért kellett előírni a gyámhatósági előzetes engedélyt. természetesen senki sem pártolta - most sem pártoljuk - az olyan kora fiúk vagy leányok házasságkötését, akik a gyermekkor határát alig haladták túl. e fiatalok tudata, felelősségérzete, érzelmeik ingadozása és anyagi körülményei sem olyanok, hogy felelősséggel családot alapítsanak.

/folyt.köv./

bkk 1. / korom ... 8. folyt./um

gyámhatóságaink - nagyon helyesen és indokoltan - csak igen kivételes esetben adtak ilyen házasságkötési engedélyt. például 1972-ben egyetlen 14 és 15 éves fiú sem kapott engedélyt az ugyanilyen korban lévő leányok közül is csak 42, illetve 364 kapott. a 16 és 17 éves fiúk közül 19, illetőleg 132, a leányok közül pedig 2529, illetve 5506 kapott engedélyt. ez utóbbi számok nyilvánvalóan összefüggnek a leányok korábbi biológiai érettségével, s azzal a társadalmunkban - különösen falun - vallott felfogással is, amely szerint a 16-17 éves leányok már „eladó sorban vannak”, ha pedig az összes, általam ismertetett statisztikai adatot összeadjuk, különösen pedig a 16 év alattiak számát nézzük, és összehasonlítjuk az 1972-ben összeházasodott kb. 200.000 férfivel és nővel, elenyésző százalékarányokat kapunk.

- a kormány az elmondott tényeket is mérlegelte, amikor a törvényjavaslatot kidolgozta. a problémát sokoldalúan megvitatatta az országgyűlés egészségügyi és szociális, valamint jogi igazgatási és igazságügyi bizottsága is. az ott elhangzott - és a házasságkötési korhatár megállapítására vonatkozó észrevételeket - ígéretünkhöz híven - a kormány ismételten megfontolta. arra az álláspontra jutott, hogy a benyújtott törvényjavaslat ide vonatkozó paragrafusát a következők szerint fogalmazza meg:

„/1/ házasságot köthet az a férfi, aki a 18. és az a nő, aki a 16. életévét betöltötte.

/2/ a tizennyolcadik életévét be nem töltött férfi és a tizenhatodik életévét be nem töltött nő csak a gyámhatóság előzetes engedélyével köthet házasságot.

/3/ a gyámhatóság a házasságkötésre kivételesen indokolt esetben és csak akkor adhat engedélyt, ha a házasuló az /1/ bekezdésben megjelölt életkornál legfeljebb két évvel fiatalabb.

/4/ az engedély megadásáról vagy megtagadásáról a gyámhatóság a szülő /törvényes képviselő/ meghallgatása után határoz.

/5/ érvénytelen az a házasság, amelyet a házasuló a gyámhatóság engedélye nélkül vagy a /3/ bekezdésben megjelölt életkor elérése előtt kötött.,,

- e javaslatot megtárgyalta és elfogadta az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi, valamint a szociális és egészségügyi bizottsága.

/folyt.köv./

bkk 1./ korom ... 9.folyt./um

- a kormány a javasolt rendelkezések előterjesztésénél abból indul ki, hogy a házasságkötések általános alsó korhatára férfiaknál a betöltött 18., a nőknél a betöltött 16. életév legyen. ezt az elhatározást alátámasztják azok a statisztikai adatok is, amelyek szerint a gyámhatóságok a 16.-18. év közötti leányok házasságkötését 97 százalékban engedélyezték. e javaslatot indokolják az élettapasztalatok is, amelyek szerint a 16. életévüket betöltött nők érettek a házasságra.

- a javaslat azonban kivételesen indokolt esetekben lehetővé kívánja tenni az említett általános szabálytól való eltérést. ezért felhatalmazza a gyámhatóságokat, hogy az általánosan megállapított korhatártól legfeljebb két évvel eltérhessenek. a kormány pedig majd gondoskodik róla, hogy a gyámhatóságok a szülők előzetes meghallgatása után szigorú mércét alkalmazzanak, hogy kinek adják meg az engedélyt a házasságkötésre. a szülők és a gyermekek érzelmi kapcsolatának, a nevelésnek és ráhatásnak ebben az értelemben is meghatározó szerepe van. nemcsak jogi kérdés tehát - sőt elsősorban nem az -, hogy a fiatalok milyen korban kötnek házasságot. magától értetődő, hogy egy-egy kérdés eldöntésénél nagyon sok körülmény vizsgálatára összevetésre van szükség. mi is mérlegre tettük az érintett korosztályok biológiai érettségének számbavétele mellett a társadalmi tényezőket, a fiatalok tudatának, érzelmeinek, felelősségvállalásának minden oldalát.

- a megfontolt és felelős házasságkötések hívei vagyunk. de nem kívánjuk a házasságon kívüli együttélés szaporítását, s a házasságon kívül született gyermekek számának növekedését sem. ez utóbbiaknál nem a politikai vagy jogi oldalról beszélünk, hiszen ebben a tekintetben rendszerünk igazán haladó és szocialista intézkedéseket hozott. a kérdés társadalmi oldalát nézve: a begyökeresedett és maradi nézeteket nem tudtuk még legyőzni - azok nagyon szívósak még. egy-egy jogszabály megalkotásánál arra is figyelemmel kell lennünk, hogy csak akkor tölti be szerepét, ha nem megy el mellette az élet.

/folyt.köv./

bkk 1. /korom ... 10.folyt./um

a kormány úgy véli: az általa javasolt korhatárt túlhaladott állampolgárok már kellően érettek, hogy külön engedély nélkül is felelősen, meggondoltan alapithassanak családot.

a társadalom érdekeivel összhangban álló családi kapcsolatok erősítését, a családtagok egymás iránti felelősségét, a női egyenjogúság további kiteljesedését szolgáló rendelkezéseket is taglalta a miniszter.

- a házasságban élő magyar nők „né”, toldatos névviselése egyedülálló Európában. ez szorosan kapcsolódik a családi és az utónév sajátosan magyar sorrendjéhez, megfelel hagyományainknak, s ezen most sem kívánunk változtatni. a jelenlegi rendelkezések több lehetőséget adnak az asszonyoknak, hogy a házasságban milyen nevet viseljenek. a mostani névviselési formákat a javaslat újabb lehetőséggel bővíti. megengedi az asszonynak azt is, hogy férje családi nevéhez a saját utónevét kapcsolja hozzá. ha pedig a házasság megszűnik, a nő tovább viselheti azt a nevet, amelyet a házasságkötéskor választott. azt a jogát is biztosítja a törvény, hogy másként válasszon. megszorításokat a javaslat csak annyiban tartalmaz, hogy ha a nő másként választ, azt hivatalosan be kell jelentenie az anyakönyvvezetőnek. az pedig az eddigi gyakorlat jogi szabályozását jelenti, hogy ha a házasságban nem viselte a férje nevét a „né”, toldással, akkor a házasság megszűnése után sem veheti fel.

- vitára adott alkalmat a női névviselésnél, hogy mi történjék a házasság felbontása után, ha a volt feleség érdemtelenné válik volt férje nevének viselésére. a törvényjavaslat az eddigi szabályozáshoz képest lényegesen szűkebben, egy esetre korlátozva, tartja fenn a volt férj jogát, hogy bírósági úton kérhesse a volt feleség névhasználatának eltiltását. ez az eset: ha a feleséget szándékos bűncselekmény miatt erősen szabadságvesztésre ítélik.

- a házastársi vagyonszövetség alapvető szabályozásán a törvényjavaslat nem változtat. az élet által felvetett gyakorlati kérdésekkel azonban szembe kell néznünk, és a témát a jelenlegi társadalmi viszonyoknak megfelelően kell rendeznünk.

/folyt.köv./

bkk. 1. /korom...11.folyt./e

- ismeretes, hogy jogszabályaink a házassági vagyonszösségben elismerik a házaspár különvagyont is. a gyakorlati tapasztalatok vezettek bennünket arra a felismerésre, hogy egyes vagyontárgyaknál a különvagyont jelleg elismerésének időbeli határt szabjunk. ezért javasoljuk elfogadni, hogy a különvagyont tartozó olyan tárgyak, amelyek a mindennapi közös életvitelhez szükségesek vagy a házasságban szokásos mértékű berendezési tárgyak helyébe lépnek, 15 évi házasság után közös vagyonná váljanak. az új szabályozásnak a házasság esetleges felbontása utáni vagyoni vitákban lehet jelentősége.

- a házastársi tartási kötelezettségre vonatkozó új szabályozás szerint ha a volt házastárs tartásra szorul, korábbi házastársától a házasság felbontását követő öt év elteltével csak különös méltánylást érdemlő esetben követelhet tartást. úgy véljük, hogy ez a megoldás igazságos, mert különös lenne utólag - például 20-25 vagy még több év elteltével - tartást követelni olyan volt házastársától, akivel egyébként régebben megszakadt minden kapcsolat.

- a törvényjavaslat a jelenlegi rendelkezésekhez viszonyítva változást hoz az emberi és társadalmi rendeltetését be nem töltött házasságok felbontása tekintetében. a szabályozás alapvetően az elmúlt évtized alatt kialakított bírói gyakorlatot emeli törvényerőre. ennek lényege, hogy megengedi a házasságnak a házaspár egybehangzó akaratnyilvánítása alapján történő felbontását egyszerűsített módon, ha a bíróság úgy látja, hogy a felek azt véglegesen elhatározták és házasságuk teljesen és helyrehozhatatlanul megromlott. további feltételként pedig azt írja elő, hogy a válóknak befolyástól mentesen meg kell állapodniuk a közös gyermek elhelyezésében, tartásában, látásában, a la-

/folyt.köv./

bkk. 1. /korom...12.folyt./e

kásjogi helyzetük rendezésében, és az esetleges házastársi tartásban.

- a javasolt rendezési elv abból indul ki, hogy - bár a házasságot egy életre szóló közös és szilárd köteléknek fogjuk fel -, mindig lesznek olyan házasságok, amelyek nem tarthatók fenn. a bontóperes eljárás során nem szabad arra kényszeríteni a feleket - ha válási szándékuk egyébként közös és végleges -, hogy a családi élet legintimebb dolgait a bíróság előtt kénytelenek legyenek kitergetni, egymásra néha még az emberi méltóságot is mélyen sértő „tényeket”, ráolvasni, tanukat állítani stb., hogy ilymódon „győzzék meg”, a bíróságot házasságuk tarthatatlanságáról. tudjuk, hogy a javasolt szabályozásnak ellenzői is vannak, akik a válások nagy számával érvelnek. valóban, hazánkban évente a bíróságokhoz 36-37 ezer házassági bontási keresetet nyújtanak be, s körülbelül 24-25 ezer házasságot fel is bontanak. évente nálunk mintegy 100 000 házasságot kötnek. ehhez képest a felbontott házasságok száma valóban magas.

- a házasság felbontásának új szabályozása - meggyőződésünk szerint - semmiképpen sem növeli a válások számát. ezt azért is mondhatjuk, mert a bírósági gyakorlat - mint már említettem - a társadalmi követelményeknek megfelelően értelmezte a törvény rendelkezéseit. ha pedig egy-egy házasságot csak a törvény és a jog rendelkezéseivel akarnánk fenntartani, annak ellenére, hogy az együttélés már véglegesen zátonyra futott, az nem lenne más, mint valamiféle álszemérem legalizálása. a válások viszonylag nagy száma semmiképpen sem azokat igazolja, akik szerint a házasság intézménye felett eljárt az idő. ellenkezőleg: az igazi, valódi érzelmeken és felelősségtudaton alapuló kapcsolatok szilárdulásával magyarázható ez a válási arány, mert az emberek nem a házasságtól, hanem a rossz házasságtól menekülnek.

megemlítette a miniszter a válásokkal kapcsolatban, hogy a nők politikai és gazdasági felszabadulása azt is magával hozta: az asszonyok ma már nincsenek kiszolgáltatottságra, elvtelen türésre, vagy megalázkodásra kárhoz-

/folyt.köv./

parlament

bkk. 1. /korom...13.folyt./e

tatva a családon belül sem, hiszen maguk is dolgoznak, tanulnak, művelődnek. hazánkban jelenleg a dolgozók nők az aktív keresőknek több mint 40 százalékát teszik ki. látókö-rük kiszélesedett. jogosan követelik meg tehát a családon belül is az őket megillető megbecsülést és tiszteletet, nemcsak mint feleségek és anyák, hanem mint egyenrangú partnerek is.

- társadalmunk nem közömbös, ha a házasság intézményének tartósságáról, stabilizálásáról van szó. természetes, hogy ezt a fontos társadalmi érdeket ki kell fejezniök a jogszabályoknak is. legalább ennyire fontosnak tartjuk azonban a tudatformálást, a férfiaknak a családon belüli egyenlőbb „közteherviselését”, általában a házasság intézményének igazán szocialista tartalommal való további telítődését.

- a gyermekek érdekeinek, az ifjúság fokozott védelmének, a gyermekek családi nevelésének hatékonyabb biztosítása, fejlődésük előmozdítása érdekében a törvényjavaslat abból indul ki, hogy a család egyik megtisztelő és felelősségteljes funkciója a jövő nemzedék testi és értelmi fejlődésének előmozdítása.

/folyt.köv./

parlament

bkk. 1. /korom...14.folyt./e

a normális családi keretek megbomlása esetére a jognak is rendelkeznie kell, s ez kifejezésre jut a törvényjavaslatban. a gyermek elhelyezésénél megszünteti azt az eddigi általános szabályt, hogy a hatodik életévét betöltött fiúgyermeket rendszerint az apánál, a leánygyermeket és a hat év alatti fiút pedig rendszerint az anyánál kell elhelyezni. a bírói gyakorlat - helyesen - rugalmasan alkalmazza a törvényi előírásokat úgy, hogy a gyermekek elhelyezésénél az ő érdeküket tekinti döntő, általános elvnek. a törvényjavaslat is ezt az elvet teszi magáévá. a gyermek elhelyezése nem lehet alku tárgya valamilyen szülői érdek szolgálatában. még világosabban: a törvényjavaslat kizárja, hogy a gyermeket felhasználhassák anyagi haszonszerzés, zsarolás vagy éppen bosszúállás eszközeül.

- a hatályos jogszabályok elég merevnek bizonyultak az állami gondozásba vett gyermekek és azok szülei jogainak korlátozása tekintetében -, folytatta dr. korom Mihály. - ha ugyanis a gyermeket bármilyen okból állami gondozásba veszik, azzal a szülői felügyeleti jog is szünetel. ez az esetek jelentős részében indokolt és a jövőben is fenntartjuk, ha szükséges. amikor azonban nem erkölcsi okok indokolják az állam beavatkozását, hanem a szülők szociális helyzete vagy betegsége, akkor nem célszerű tőlük minden jogot megvonni. ilyenkor helyesebb, ha az állami gondoskodás úgy történik, hogy a gyermekek nem kerülnek intézetbe, hanem továbbra is a szülői háznál maradnak és az állam megfelelő módon segíti családi nevelésüket. jelenleg körülbelül 34 000 gyermek van állami gondozásban, jelentős részük intézeti elhelyezésben. ezek az intézmények - ha a legjobban működnek is, ha a legtelkiismeretesebben törődnek is a gyermekekkel, mégsem tudják egészen pótolni a szülői szeretetet, gondoskodást.

/folyt.köv./

bkk. 1. /korom...15.folyt./e

- a családi kapcsolatok erősítésének, a gyermek érdekei fokozott védelmének egyik bevált, sajátos formája az örökbefogadás. a törvényjavaslat célja, hogy ezt a jogintézményt az eddiginél még jobban működővé tegye. ennek érdekében általánossá kívánjuk tenni az olyan örökbefogadást, amikor a vérszerinti szülő hozzájáruló nyilatkozatát megteheti anélkül, hogy tudná, ki fogja a gyermekét örökbefogadni. erre a rendelkezésre a visszaélések megelőzése végett van szükség. számos esetben előfordul ugyanis, hogy a vérszerinti szülő egyáltalán nem törődik a gyermekével, a gyermek gyakran nem is tudja, hogy őt örökbefogadták, mert új családjá saját gyermekeként neveli. amikor azonban a gyermek felnő, keresete van vagy ahhoz közel áll, s az őt felnevelő örökbefogadók támogatást igényelhetnének tőle, akkor megjelenik a vérszerinti szülő és visszaköveteli a gyermekét. aligha kell bővebben magyarázni, hogy egy-egy ilyen eset mennyi bánatot és keserűséget, sokszor tragédiát okoz, s a gyermek lelki világában is milyen hasadást idéz elő. a törvényjavaslat segít az ilyen esetek megelőzésében és az eljárás titkosságának előírásával garanciát ad az örökbefogadó szülőknek is. úgy véljük, hogy ez az intézkedés is hozzájárul majd az örökbefogadás szélesebbkörű vállalásához.

- jogszabályaink eddig is lehetővé tették az egyedülálló által történő örökbefogadást, de mivel ennek néhány kérdése nem volt jogilag megfelelően szabályozva, kevesen éltek vele. a törvényjavaslat most elősegíti az ilyen örökbefogadásokat. főleg az egyedülálló nőknek lesz így nagyobb lehetőségük gyermeknevelésre, örökbefogadás útján. ez társadalmilag hasznos, nemcsak a gyermekek, hanem az ilyen szülők szempontjából is.

- az örökbefogadás egyik új szabálya megkönnyíti az olyan örökbefogadások felbontását, amelyek nem töltötték be társadalmi rendeltetésüket.

/folyt.köv./

v

bkk. 1. /korom...16.folyt./e

ilyen okok mind az örökbefogadó szülők, mind a gyermek részéről felmerülhetnek. az eddigi szigorú szabályok feloldásával kapcsolatban azonban rá kell mutatni, hogy ez nem vezethet az örökbefogadások felbontására a gyermek „nevelhetetlenségére”, vagy más „okokra”, hivatkozással. tehát nem valamiféle fellazításról, hanem az élet által igényelt rugalmas szabályozásról van szó.

a továbbiakban arról beszélt az igazságügyminiszter, hogy a felbomlott házasságok, vagy a szülők különélésének, adott esetben pedig a formális együttélésnek szenvedő anyai a gyerekek, ők érzik leginkább a felbomlott házasságok következményeit. ugyanez vonatkozik a házasságon kívül született gyerekekre is. a gyermekek neveléséhez szükséges anyagi feltételek biztosításának szabályozása ezért fontos közérdek. az állam nem tudja, nem is akarja ezeket a terheket teljesen magára venni, bármilyen sok segítséget ad is egyébként a gyermekneveléshez. a jognak ezért szabályozni kell ilyen esetekben a szülők anyagi felelősségét, annak módját, mértékét.

- a törvényjavaslatban és a kapcsolódó kormányrendelet tervezetében a rendezés elve az, hogy a rászoruló gyermekek tartását az eddiginél hatékonyabban biztosítsuk. a jog kötelező ereje természetesen ez esetben is csak akkor lép előtérbe, ha a szülők nem egyeznek meg. ilyenkor a tartásdíjat a bíróság a tartásra kötelezett munkabére, járandósága és egyéb jövedelme, valamint vagyoni viszonyai alapján állapítja meg. sok vitára adott eddig okot, hogy a jogszabály miként rendelkezék a bér és fizet-

/folyt.köv./

bkk. 1. /korom...17.folyt./e

tés kiegészítéseként kapott juttatások /jutalom, prémium, nyereségrészesedés/ tekintetében. arra az álláspontra helyezkedtünk, hogy a gyermektartásdíj megállapításának alapjául szolgál minden olyan rendszeres juttatás és jövedelem, amelyből egyébként a gyermek részesülne, ha a szülők együtt élnének. a jövőre nézve is megtartjuk azt a fő szabályt, hogy a gyermektartásdíj összege -egy-egy gyermekre- a kötelezett munkabérének, illetve rendszeres egyéb jövedelmének 20 százaléka körül legyen, maximálisan azonban több gyermek esetén sem haladhatja meg az 50 százalékot. minthogy adott esetben a 20 százalékos mérték meghaladhatja a gyermek tartásának valódi szükségletét, lehetőség lesz az összegnek 20 százalékal alatti megállapítására is.

- azt tekintjük igazságosnak: ne adjon lehetőséget arra a gyermektartásdíj megállapítása, hogy az így kapott összeg egy részét más célokra használják fel. ugyancsak előírja a jogszabály, hogy az összeg megállapításánál annak a szülőnek anyagi viszonyait is vizsgálni kell, ahol a gyermek van. kiindulási alapunk, hogy mindkét szülő - anyagilag - egyenlő mértékben járuljon hozzá a gyermek tartásához.

- eddig a bíróságok a tartásdíjat meghatározott összegben állapították meg. ez a gyakorlatban odavezetett, hogy ha a tartásra kötelezett szülő anyagi körülményeiben változás állott be, csakis újabb bírósági döntés változtathatott a tartásdíj összegén. ez a szabályozás is hozzájárult, hogy jelenleg évente körülbelül 40 000 ilyen ügyet tárgyalnak a bíróságok. az új rendelkezés bevezeti a tartásdíj százalékos megállapítását, mégpedig úgy, hogy első esetben a százaléknak megfelelő forintösszeget is meg kell határozni. ez azzal jár, hogy ha a kötelezett fizetése, jövedelme emelkedik, akkor automatikusan, tehát külön bírósági döntés nélkül - emelkedik a tartásdíj összege is, amelyet a munkaadó már így köteles számfejtetni. ez az intézkedés nemcsak a gyermekek, hanem az őket nevelő szülő - rendszerint az anya - érdekeit is szolgálja.

/folyt.köv./

bkk. 1. /korom...18.folyt./e

az automatizmus természetesen csak a tartásdíj alapjául szolgáló összeg növekedésére vonatkozik. ha a munkabér és az egyéb említett juttatások összege csökken, bírósági döntés nélkül akkor sem lehet alacsonyabb összeget levonni, mint amit a bíróság alapösszegként korábban megállapított.

- az új jogszabály határozott előírásként tartalmazza, hogy a jogosult szülőt a másik szülő munkáltatója - kérelemre - tájékoztatja a kötelezett munkabérének, valamint minden olyan juttatásának összegéről, amelynek alapján a tartásdíjat ki kell számítani. arra is lehetőség lesz, hogy a bíróság akár érelemre, akár hivatalból ellenőrizze, hogy a munkáltató a tartásdíjat helyesen számolta-e ki és a levonás, kifizetés a jogszabályoknak megfelelően történik-e?

- a gyermekvédelem fokozott biztosítása vezette a kormányt arra, hogy egyes esetekre bevezesse a tartásdíj előlegzését az állam által. eszerint: ha a tartásdíj fizetésére kötelezettől a megállapított összeg behajtása valamely okból átmenetileg lehetetlen és a gyermeket gondozó szülő sem képes a megfelelő tartás biztosítására, akkor - kérelemre - a bíróság kellő mérlegelés után elrendelheti a tartásdíjnak az állam által való ideiglenes folyósítását. ezzel az intézkedéssel államunk a legjobban rászorulókon kíván segíteni. nem kell bővebben indokolni, hogy ez a rendelkezés mennyi utánjárástól, megaláztatástól, keserüségtől kiméli meg a leginkább rászoruló anyákat, és ugyanakkor gyermekek neveléséhez megfelelő anyagi biztonságot nyújt. a gyermekek és a nők védelme mellett abból indultunk ki e rendelkezésnél, hogy az állam mindig erősebb mint egy állampolgár, s az előlegezett tartásdíj behajtására az államnak megvan a módja. elejét vesszük majd, hogy a felelőtlen szülők - főként apák - munkahelyük állandó változtatásával vagy alkalmi munkavállalásokkal kibújjanak kötelezettségeik alól. az állam pénzügyi, munkajogi

/folyt.köv./

parlament

bkk. 1. /korom...19.folyt./e

vagy ha kell büntetőjogi, tehát adminisztratív eszközökkel is rákényszeríti őket a megítelt tartásdíj visszatérítésére.

- a kormány megítélése szerint a benyújtott törvényjavaslat valóságos társadalmi igényeket fejez ki szocialista céljaink szolgálatában. elfogadásával újabb jelentős lépést teszünk előre a család intézményének fejlesztése, ezzel együtt pedig társadalmi rendünk további építésének, erősítésének útján.

befejezésül dr. korom Mihály a minisztertanács megbízásából kérte, hogy az országgyűlés a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952. évi iv. törvény módosítására és egységes szövegének megállapítására vonatkozó törvényjavaslatot vitassa meg, fogadja el és iktassa az ország törvényei közé.

/mti/

...-

- 20 -

parlament

bkk 2. dr. Schultheisz Emil parlamenti felszólalása

mir/gg um zs

1974. április 24.

rendelkezésre bocsátjuk dr. Schultheisz Emil egészségügyi miniszter beszédét, amely a családjogi törvény módosításának parlamenti vitájában hangzik el. a beszéd embargós, csak j e l z é s r e használható fel.

x x x

bevezetőben a miniszter hangsúlyozta, hogy a családjogi törvény módosítása olyan, az egész társadalmat érintő kérdés, amely különösen közel áll az egészségügyhöz. egyetértően szólt arról a törekvésről, hogy erősítsük, védjük a családot, amely ma és a jövőben is alapja társadalmunknak, hiszen hazánkban a népesség 90 százaléka családokban él.

a továbbiakban a népesedésszociológiai adatok tükrében elemezte a házasságkötések alakulásában bekövetkezett változásokat. egyebek között elmondotta, hogy a fiatalok ma hamarabb kötnek házasságot, mint korábban. ugyanakkor a házások között megnőtt azok aránya, akik nem először kötnek házasságot, azaz továbbra is a családot tekintik életük legfontosabb keretének. mindez azt is bizonyítja, hogy lakosságunk a szocializmus által nyújtott létbiztonságot megfelelő alapnak tekintti a családi élethez, a gyermekek vállalásához.

a miniszter ezt követően hangsúlyozta, hogy a családoknak nemcsak a társadalom biológiai reprodukciójában van döntő szerepük; hanem a gyermekek felnevelésében is. a társadalom szempontjából nem közömbös a család hatása a felnőtt népesség életére, az egyének a társadalomba való beilleszkedésére. a családi légkör elősegítheti vagy korlátozhatja tagjait a társadalmi feladatok ellátásában. ez már csak azért is jelentős kérdés, mert az átlag-életkor meghosszabbodásával a családnak - mint az idősök ellátójának, gondozójának - mind nagyobb lesz a jelentősége.

/folyt.köv./

- 21 -

bkk 2./ dr. schultheisz emil ...1.folyt./um

- hazánkban a közgondolkodás már családközpontu. a társadalom fejlődéséből adódó nehézségek azonban könnyebben küzdhetők le, ha korszerűek a jogszabályok, amelyek a házasságra a családra és a gyámságra vonatkoznak. jelentős tehát ez az előterjesztés, mert a tervezett módosítások a társadalom által is megfogalmazott és várt igényeket elégítik ki.

dr. schultheisz emil rámutatott, hogy a családi életre való nevelés szerves része népesedéspolitikai törekvéseinknek. a családi élet a házasságkötéssel kezdődik, de a házasságra való felkészítést, a családi életre nevelést már sokkal korábban, a szülői háznál kell megkezdeni, s később, az iskoláskorban folytatni kell. a cél az, hogy a szocialista humanizmus szellemében felkészítsük az új generáció tagjait a harmonikus családi életre, a házastársi és szülői feladatokra; a gyermekek tudatos és örömteli vállalására és helyes nevelésére. ez nem külön feladat, hanem a szocialista személyiség-formálás szerves része, s nevelési folyamatunk egész rendszerében érvényesülnie kell - a legkisebb kortól a felnőtté válásig. a jövő családjainak sorsa, hogy fiataljainkból milyen anya és apa válik, nagy mértékben függ a nevelőmunkától. ebben a társadalom és az egyén felelőssége egyaránt nagy.

- a családi életre való felkészítés során mindenekelőtt azt kell tudatosítani, hogy a jó házassághoz nem elég két, egymást őszintén szerető ember házasságkötése. szükség van a házasságot megerősítő ismeretekre is, amelyekkel már a serdülő kortól fel kell vértetni a fiatalokat.

a miniszter ezt követően a népesedéspolitika szemszögéből elemezte a családjogi törvény módosítására előterjesztett javaslatot. hangsúlyozta, hogy minden, jövője iránt felelősséget érző társadalomnak foglalkoznia kell a népesedéspolitikával és olyan törvényalkotással, amely a családot védi. utalt a korábbi években született határozatokra, amelyek a családalapítást, a gyermekvállalást és a gyermekek nevelését segítik elő. ezeknek az intézkedéseknek közös vonása, hogy összhangba hozzák a család és a társadalom érdekeit, a népesedéspolitikai célok elérését nem adminisztratív intézkedésekkel próbálják megoldani.

/folyt.köv./

bkk jé. / dr. schultheisz emil ...2. folyt./um

- ismeretes, hogy az elmúlt 15 évben hazánk népesedési helyzetének alakulásában kedvezőtlen tendenciák jelentkeztek. ezek megszüntetésére legutóbb a múlt évben hozott szociálpolitikai, egészségpolitikai intézkedéseket a párt és a kormány. ezeket az intézkedéseket széleskörű társadalmi véleménycsere előzte meg. ennek során számos olyan javaslat is elhangzott, amely feltétlenül helyes, követendő és az ötödik ötéves terv szociálpolitikai intézkedéseinek kidolgozásakor célszerű megvizsgálni, figyelembe venni azokat.

a népesedéspolitikánkkal kapcsolatos egészségpolitikai célkitűzésekről szólva dr. schultheisz emil kifejtette: hogy megszüntessük a családtervezés terén kialakult helytelen gyakorlatot, hogy a családtervezés legelterjedtebb módja a terhesség művi megszakítása legyen. a kormány ezért döntött úgy, hogy a házasulandók számára kötelezővé teszi a házasságkötés előtti tanácsadást. így a házasulandók idejében felvilágosítást kaphatnak a korszerű családtervezési eszközökről, módszerekről. a nevelésnek és felvilágosításnak ez a formája a tanácsadók működésének eddig eltelt aránylag rövid ideje alatt beváltotta a hozzá fűzött reményeket; a tanácsadók valódi igényeket elégítenek ki.

a korábbi években a terhesség művi megszakításával kapcsolatban nem kívánt szabadosság alakult ki, amely nem vette figyelembe, hogy a beavatkozás a gyermekre és az anyára nézve komoly egészségkárosodással jár. ezért kellett úgy intézkedni, hogy olyan esetekben, amikor a gyermek vállalásának feltételei adottak, a nő egészséges, házasságban él, lakással rendelkezik, szociális körülményei jók, és a gyermek vállalásához életkora is megfelelő, a terhesség művi megszakítása iránti kérelem elutasítható - ha a családban még nincs megfelelő számú gyermek. ezt az intézkedést társadalmunk túlnyomó többsége, azon belül az orvosi társadalom is, egyetértéssel fogadta. az intézkedéstől az orvostársadalom ezért azt várta és várja, hogy csökkenni fog a művi terhességmegszakítások magas száma.

/folyt.köv./

bkk 2./ dr. schultheisz emil ... 3.folyt./um

a rendelet életbelépése óta szerzett tapasztalatokról szólva dr. schultheisz emil kiemelte, hogy bár az eltelt idő rövid, egyértelműen jó irányú változás érzékelhető. a demográfiai és az ezzel összefüggő egészségpolitikai intézkedések tervezetét korábban egyesek fenntartással fogadták. ma már láthatják: aggályuk alaptalan volt.

az év első két hónapjában a művi vetélések száma az előző esztendő azonos időszakához képest csaknem felére csökkent. ez az új intézkedéssel, illetve a fogamzásgátló szerek és eszközök nagyobb arányú elterjedésével függ össze. feltétlenül figyelmet érdemel, hogy e jelentős csökkenés nem a terhesség megszakítás elbíráló bizottságok elutasító határozatainak eredménye. a kedvező változás elsősorban azzal magyarázható, hogy az év első két hónapjában - az előző esztendő hasonló időszakához viszonyítva - 60 százalékkal kevesebb nő fordult terhességmegszakítás iránti kérelemmel a bizottságokhoz.

megjegyezte a miniszter, hogy januárban és februárban csupán 1100 terhességmegszakítási kérelmet utasítottak el a bizottságok. az érintettek közül több mint 700-an elálltak a fellebbezéstől. a másodfoku bizottságok 230 kérelmet utasítottak el.

- az új családjogi törvénytervezet - hangsúlyozta a továbbiakban a miniszter - jelentősen elősegíti családvédelmi politikánk korszerűsítését. ezt a célt szolgálja egyebek között a törvényjavaslatnak az a része, amely szerint a házasságkötést az anyakönyvvezető csak a házasságkötési szándék bejelentését követő 30 nap utáni időpontra tűzheti ki.

/folyt.köv./

bb.10. bővülő magyar-jugoszláv együttműködés hidak építésében

i ni/gg/ie/ok -cz

1974. április 24.

magyar-jugoszláv együttműködéssel több hid épült és épül a két ország határátkelő helyein és jugoszláviában. a kooperáció 1960-ban a letenyei mura-híd építéssel kezdődött, majd 1969-ben elkészült a barcsi dráva-híd is. egy 1972-ben kötött szerződéssel tovább bővültek a kapcsolatok. a ganz-márvag öt hidhoz szállított és szállít elemeket déli szomszédunknak. az elmúlt évben a magyar gyár bácskapalánkára küldött hídtelemekeket, ahol a duna-híd összeszerelése befejezéséhez közeledik. csak úgy, mint zombornál a 490 méter hosszú, 2000 tonna súlyú acélhid is. szalócnál a száva felett is magyar hidszerkezet épül majd. a szerződésben szereplő negyedik hid a duna felett ível, az ötödik pedig a drinán át könnyíti majd a jugoszláv közúti forgalmat loznicánál.

I Smederovdél
a két ország határán jól halad a drávaszabolcsi közúti hid építése, és még ebben az évben befejezik a murakeresztúrt kőtoribával összekötő vasúti hid szerelését.

a magyar és jugoszláv szakemberek tárgyalnak további jugoszláviai hidak közös építéséről. a tárgyalásokon szerepel többek között a dubrovnik-i tengeröblöt átívelő és az újvidéki duna hid terve is./mti/

...

bb.11. országos nyilvántartás a kutatási fejlesztési témákról - szélesebb körű részvétel a kgt tagországok közötti műszaki-tudományos információcserében

i kg/pá/ie/ok -cz

1974. április 24.

a tudománypolitikai irányelveknek megfelelően a hazai tudományos kutatómunka többsége a népgazdasági tervek megvalósítását célozza. a szakmánként-ágazonként változó, megoldásra váró kutatási fejlesztési feladatokhoz a felügyeleti szervek - a minisztériumok, a magyar tudományos akadémia és az országos műszaki fejlesztési bizottság - nyújtanak anyagi támogatást, s irányítják, összehangolják a kutatóhelyek tevékenységét. a szerteágazó kutatómunkáról azonban jelenleg sehol nem vezetnek központi nyilvántartást, s ezért a szakemberek nem tájékozódhatnak kellőképpen, hol, milyen témában folyik az országban kutatómunka. így pedig gyakran előfordulhat a párhuzamosság, annál is inkább, mert a központi statisztikai hivatal adatai szerint 1972-ben 1400 intézetnél, vállalatnál vagy más helyen összesen 27 ezer témában folyt kutatás. a közelmúltban ezért a kormány rendeletet hozott a kutatási, fejlesztési témák országos nyilvántartásáról./folyt.köv./

- 9 -

8.10/ok

gesg

bb.11./országos nyilvántartás 1. folyt./ok

a július 1.-től hatályba lépő rendelet szerint az országos műszaki könyvtár és dokumentációs központ keretében kell a kutatásnyilvántartás működését megszervezni. a műszaki, a természet- az agrár- és orvostudományban a százezer forintnál nagyobb költséget igénylő kutatási tevékenységet jelentik majd be az előírásnak megfelelően az intézmények. a társadalomtudományok területén és az orvostudomány körében ha anyagilag nem mérhető - az egy kutató évi munkájának legalább felét igénybe vevő téma bejelentése kötelező. ezek mellett a „tudományok kandidátusa,„ és a „tudományok doktora,„ fokozat elnyeréséhez alapul szolgáló értekezések fontosabb adatainak bejelentését is előírja a rendelet.

az országos műszaki könyvtár és a dokumentációs központ tudományáganként és gazdasági ágazatonként is rendszerezi a beérkező adatokat, s így áttekinthető képet nyújt az érdeklődő intézményeknek a hazai kutatásokról. az ilymódon könnyen hozzáférhető információkkal lehetővé válik az egyes kutatóhelyek közötti hatékonyabb együttműködés, egymás eredményeinek jobb megismerése.

nemcsak a hazai kutatások keresztmetszetét nyújtja a nyilvántartás, hanem számottevően hozzájárul a kgst tagországok közötti nemzetközi tudományos és műszaki információrendszer kiépítéséhez is. az integráció megvalósításához ugyanis fontos, hogy a tagországok tájékoztassák egymást tudományos eredményeikről. ezért 1972-től a tagországok intézményei évente megküldik befejezett kutatásaikról az információkat. moszkva a nemzetközi tudományos és műszaki információs központ, ahol összegyűjtik s a megrendelőknek elküldik az eredmények listáját. jelenleg 28 témakörben folyik tagországok között ez a szervezett információcsere, s az elmúlt évben 15 ezer kutatási eredményről kaptak hírt az intézetek. hazánk tavaly csupán 600 információval járult hozzá a tudományos eredmények körképéhez, de az országos nyilvántartás nyomán lehetővé válik, hogy több kutatási eredménnyel bővítsük a kgst tagországok közötti nemzetközi információcserét../mti/

bb.12. műszaki bázisállomás épül szombathelyen

vid/ká/ok -cz

1974. április 24.

a magyar autóklub szombathelyi szervezete műszaki bázisállomást létesít a megyeszékhelyen. építésére mintegy hárommillió forintot fordítanak. a költségekhez a magyar autóklub országos központja, valamint a szolgáltatásfejlesztési alaptól a vas megyei tanács is hozzájárult.

/folyt.köv./

- 10 -

8.20/ok

g²⁰g

bb.12./műszaki 1. folyt./ok

a bázisállomáson - amelyet a tervek szerint májusban már igénybe vehetnek a szervezet tagjai - közlekedésbiztonsági felülvizsgálatot, motorvizsgálatot, fékhatásmérést, kompresszor-mérést, kerékkiegyensúlyozást, elektromos vizsgálatot, futómű ellenőrzést és fagyáspont vizsgálatot vállalnak majd../mti/

bb.13. 1975 végéig lakáshoz juttatják a sokgyermekes családokat dunaujvárosban

vid/ká/ok -cz

1974. április 24.

a sokgyermekes családok lakásgondjának gyors megoldására hozott határozatot az mszmp dunaujvárosi bizottsága. a határozat szerint a városban 1975 végéig lakáshoz juttatják a három- és többgyermekes családokat. a városi tanács lakáselosztási rendszerében eddig is előnyt élveztek a sokgyermekesek, most a városi pártszervezetek valamennyi sokgyermekes család lakáshelyzetét felméri és javaslatot tesznek a megoldásra. a pártbizottság határozata szerint támogatják a családiház-építő akciót is. a három- és többgyermekes családok részére a városi tanács ingyen telket biztosít, az építési költségekhez is hozzájárul, a vállalatok pedig hosszulejáratu kölcsönrel, építési anyaggal segítik az építkező, magycsaládos dolgozókat../mti/

bb.14. ezerkétszáz vagonos baromfifeldolgozó üzem épül pécsen

vid/ká/ok -cz

1974. április 24.

a mém támogatásával rövidesen megkezdődik az ország egyik legnagyobb, legkorszerűbb baromfifeldolgozó üzemének építése pécsen. a budapesti élgép a közelmúltban adta át a kiviteli terveket az építendő vállalatnak: a baranyai mezőgazdasági üzemek társulásának. a legmodernebb technológiával ellátott üzemben évente 1200 vagon kisállatot dolgoznak fel, elsősorban csirkét, kacsát, libát és pulykát, valamint házinyulat és husgalambot. mellette toll- és hulladékfeldolgozó üzem, később pedig tojáspor-gyár is épül. az új élelmiszeripari objektum 700-800 dolgozót foglalkoztat majd, többségükben nőket. képzésükre megtörténtek az előkészületek. a pécsi baromfifeldolgozó üzem - a terv szerint - 1976-ban kezdi meg a működését../mti/

8.30/ok

g²⁵g

- 11 -

bb.15. ifju népművészek találkozója tokajban

vid/ká/ok -cz

1974. április 24.

a nyári hónapokban számos rangos művészeti esemény színhelye lesz a barokk hangulatu nagyközség, tokaj. a hagyományokat követve július hónapban rendezik meg az öntevékeny képzőművészek nyári táborozását, amelyen az ország minden részéről, két csoportban, több mint száz szakkörben dolgozó festőművész, grafikus és szobrász, valamint a szakköröket irányító művész vesz részt. a művésztelepre meghívták a miskolci képzőművészekkel baráti kapcsolatok tartó lengyelországi testvérváros, katowice képzőművészeit is.

az idén első alkalommal rendezik meg tokajban az ifju népművészek találkozóját. a július 20-án kezdődő, kéthetes összejövetelre az ország valamennyi vidékéről érkeznek fafaragók és keramikusok. ezzel egyidőben kerül sor a középiskolai képzőművészeti körök legtehetségesebb tagjainak nyári táborozására is. több mint félszáz diák érkezik ebből az alkalomból tokajba./mti/

...-

bb.16. színes munkaruhák, szabadidő öltönyök - megsokszorozza szovjet exportját a szegedi ruhagyár

vid/ká/ok -cz

1974. április 24.

a szegedi ruhagyár az idén mintegy 800.000 forint értékű különféle felső ruházati cikket, öltönyt, munkaruhát szállít a szovjetunióba, megtízszerezve ezzel a két évvel ezelőtti szovjet exportját. ez elsősorban annak eredménye, hogy a gyár szakemberei piacutatással, divatbemutatóval, a szovjet igények közvetlen megismerésével olyan árakat gyártanak, amelyek a leginkább igényelnek a külföldi vevők. nagy sikert arattak például a különféle munkaruhákkal, munkaköpenyekkel, amelyek célszerűbbek, divatosabbak, a mezőgazdasági dolgozók számára a hagyományos sötétkék mellett barna, zöld, bordó, a tejkészítőknek pedig fehér nylonruhákat terveztek - gomb nélküli zárással - a szövetanyagok tartóssága, kopásállósága háromszorosan meghaladja a korábbi anyagokét.

a munkaruhák mellett az ugynevezett szabadidő öltönyök a szegedi ruhagyár specialitásai. ezeknek lényege, hogy a formátartásra szolgáló bélésanyagot varrás helyett teljes felületén rápréselik a zakó anyagára. így kevesebb textilanyag is jobb tartást kölcsönöz az öltönynek és súlya lényegesen csökken. ezekből az öltönyökből másfélszer annyit szállítanak a szovjetunióba, mint a múlt évben./mti/

...-

8.40/ok

- 12 -

930g

bb.17. megkezdődött a magyar televízió nemzetközi karmesterversenye

t zsu/se/ok hgy

1974. április 24.

fellegi tamás, a magyar televízió szórakoztató főosztályának vezetője kedden este nyitotta meg a nemzetközi karmesterversenyt az olimpia szállóban. a verseny válogatója szerdán reggel kezdődött a lisz ferenc zeneművészeti főiskola nagytermében, ahol 14 ország versenyzői négy napon keresztül tesznek tanubizonyosságot karmesteri rátermettségükről, tudásukról. a zsűri szombaton este hirdeti ki a válogató eredményét, amelynek alapján 16 versenyző jut az elődöntőbe s ezt a televízió második műsora közvetíti.

a négy napig tartó válogató verseny nyilvános./mti/

bb.18. halálos munkahelyi balesetek

se/ok hgy

1974. április 24.

békés megyében kaszaper község határában a nagyalföldi kőolajtermelő vállalat karbantartási munkálatainál egy csigasorral felemelt 10 kg.-os vasrud rázuhant olé lászló 19 éves kapcsolómunkás pítvarosi lakosra, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítására rendőri vizsgálat indult.

a dédász siófoki üzemigazgatósága siófok és balatonujhely között a magasfeszültségű villamos távvezetéken javítást végeztetett, miközben tóth jános 38 éves villanyszerelő, siófoki lakost halálos áramütés érte. a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mti/

...-

bb.19. halálos közlekedési balesetek

se/ok hgy

1974. április 24.

hajdu megyében derecske határában hatházi lászló 21 éves autószerelő, helyi lakos, motorkerékpárjával az utmenti árokba zuhant és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. utasa könnyebben sérült meg.

tatabánya belterületén horváth ferenc 26 éves villanyszerelő, helyi lakos, motorkerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött egy tehergépkocsival. a baleset következtében a motorkerékpár vezetője a helyszínen meghalt.

dunaföldvár határában egy ismeretlen személygépkocsi ráhajtott az uttesten lévő vaslapra, amely felvágódott és az arra haladó tehergépkocsi szélvédő üvegén keresztülhatolva olyan súlyosan megsebesítette baráczt istván 51 éves mohácsi segédmunkást, a tehergépkocsi utasát, hogy a szerencsétlen ember a helyszínen meghalt. a vizsgálat folyamatban van./mti/

...-

10.25/ok

- 13 -

1700a

bb.21. újabb bejegyzés került kőszegen a szőlőjövésék könyvébe
vid/ká/ra hgy 1974. április 24.

a kőszegi jurisich muzeumban érdekes és értékes dokumentumot őriznek a helyi szőlőkultúra múltjáról, az 1740 óta vezetett szőlőjövésék könyvét. minden év györgy napján - amikor a városbíró megválasztására került sor kőszegen - a szőlőhegyek felügyeletével megbízott mesterek bevitték a szőlőhajtásokat a tanácsházára, hogy ebből következtessenek a termés mennyiségére, minőségére. a hajtásokat évről évre le is rajzoltatták a könyv lapjaira. feljegyzések készültek az időjárásról, a természeti csapásokról is.

ez a jellegzetes helyi hagyomány ünnepélyes aktusként él ma is tovább. szerdán az idei györgy napon bekerült a 235. feljegyzés a könyvritkaságba. reggel ünnepélyes külsőségek között a hegyközség képviselői, s az uttorók vitték a városi tanács elnökének bemutatásra, majd a muzeumba a grafikusnak a kőszegi hegy különböző dűlőiről származó szőlőhajtásokat.

a szakemberek a hajtásokból megállapították : a szőlő szépen fejlődik, további kedvező időjárás esetén bőséges termésre lehet számítani.

a szőlőhajtások bemutatása, a szőlőjövésék könyvébe való bejegyzés után a jurisich vár lovagtermében a szőlészettel és borászattal kapcsolatos tudományos tanácskozást tartottak. több előadás hangzott el a talajerőgazdálkodásról, a a szőlő korszerű műveléséről, metszsmódjairól, a kőszeg és környékére javasolt szőlőfajtákról./mti/

-. -

bb.23. a fejér megyei borok versenye velencén

vid/ká/ra hgy 1974. április 24.

borvetélkedő kezdődött szerdán a fejér megyei velence községben. a hagyományos borversenyen a fejér megyei állami gazdaságok, termelőszövetkezetek és szőlőtermelő egyéni gazdák százötvenhét bormintát küldtek be./mti/

-. -

11.05/ra

-14-

12¹⁵g

p a r l a m e n t

bkk 2./ dr. schultheisz emil ...4. folyt./um

a házasságkötések stabilitását jelentősen elősegítheti az előterjesztésnek az az - orvosi szemmel nézve is különösen fontos - része, amely a házasságra lépőknel az eddigi korhatár felemelését javasolja. a biológiai akceleráció, a testi fejlődés meggyorsulása ugyanis távolról sem esik egybe a pszichés és intellektuális érettséggel, s ennek következménye nemcsak a házasságot, hanem a születendő gyermeket is veszélyezteti. korszerűek és egészségügyi szempontból is helyesek az apaság, az örökbefogadás és a gyámság kérdésével foglalkozó módosítási javaslatok is, mert olyan feltételeket kötnek ki, amelyek a testi és szellemi fejlődés legjobb biztosítékait tartalmazzák.

- az új családjogi törvénytervezet egészségpolitikai és népesedéspolitikai célokat is szolgál. védi a házasság intézményét, erősíti a családi kapcsolatokat, gazdagítja a családi élet tartalmát. védi a gyermekek és szülők érdekeit, és óvja társadalmunk alapját, a családot -, mondta befejezésül dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter.
/mti/

-. -

- 25 -

parlament

bkk 3. megkezdődött az országgyűlés tavaszi ülészsaka

t pr-tf-ró-mir-gy/gk um e zs 1974. április 24.

szerdán délelőtt 11 órakor megnyilt az országgyűlés tava-
szi ülészsaka.

az ülésen részt vett losonczi pál, a népköztársaság el-
nöki tanácsának elnöke; kádár jános, a magyar szocialista mun-
kaspárt központi bizottságának első titkára, fock jenő, a mi-
nisztertanács elnöke, továbbá aczél györgy, apró antaln
gáspár sándor, kállai gyula, németh károly, nyers rezső,
az mszmp politikai bizottságának tagjai, valamint a központi
bizottság titkárai és a kormány tagjai. a diplomáciai páho-
lyokban a budapesten akkreditált diplomáciai képviselötek több
vezetője foglalt helyet. részt vett az ülésen az argentin
szenátoroknak és parlamenti képviselőknek az a csoportja, amely
a magyar országgyűlés meghívására néhány napot tölt hazánkban.

az ülést apró antal, az országgyűlés elnöke nyitotta meg.
kegyeletes szavakkal emlékezett meg a legutóbbi ülészsak óta
elhunyt dr. mészöly gyula kossuth-dijas akadémikusról, ország-
gyűlési képviselőről. a termékeny kutatómunka mellett a neves
agrártudós mindvégig széles körű közéleti tevékenységet is
folytatott, 1953 óta volt országgyűlési képviselő, s hosszú
éveken át a mezőgazdasági bizottság tagja - mondotta. az ország-
gyűlés néma felállással adózott dr. mészöly gyulának, s emlé-
két jegyzőkönyvben is megörökítette.

apró antal ezután bejelentette, hogy az országos válas-
tási elnökség benyújtotta az időközi választásról szóló jelen-
tést, amelyet dr. pesta lászló jegyző ismerttetett. apró antal
közölte, hogy a jogi, igazgatási és igazságügyi bizottság az
országos választási elnökség jelentését tudomásul vette, és a
választási jegyzőkönyv alapján megvizsgálta a békés megyei 8-
as számú választókerületben megválasztott németh ferenc or-
szággyűlési képviselő megbízólevelét. a bizottság megállapítot-
ta, hogy a megbízólevél a törvényben előirt feltételeknek min-
denben megfelel, ezért javasolta a képviselő igazolását. az
országgyűlés németh ferenc országgyűlési képviselőt igazolt-
nak jelentette ki - az országgyűlés nevében apró antal kívánt
sok sikert munkájához.

/folyt.köv./

- 26 -

11.17/um

12⁰⁰

parlament

bkk 3./ megkezdődött ... 1.folyt./um

az elnök ezután bejelentette, hogy a népköztársaság elnöki
tanácsa az országgyűlés legutóbbi ülészsaka óta alkotott tör-
vényerejű rendeleteiről szóló jelentését - az alkotmány rendel-
kezéseinek megfelelően - az országgyűlésnek bemutatta. a jelen-
tést a képviselők tudomásul vették.

apró antal ezt követően közölte, hogy az elnöki tanácsban
- darvas józsef elhunytával - megüresedett hely betöltésére a
magyar szocialista munkaspárt központi bizottságától és a haza-
fias népfront országos tanácsának elnökségétől javaslat érke-
zett az országgyűléshez. a javaslatot dr. pesta lászló ismertet-
te. a javaslatnak megfelelően az országgyűlés somogyi józsef
kossuth-dijas szobrászt, országgyűlési képviselőt egyhangulag
az elnöki tanács tagjává megválasztotta.

bejelentette az elnök, hogy dr. korom mihály igazságügy-
miniszter a minisztertanács megbízásából törvényjavaslatot nyuj-
tott be a házasságról, a családról és a gyámságról szóló 1952.
évi iv. törvény módosításáról és egységes szövegéről. a tör-
vényjavaslatot - előzetes tárgyalásra - az illetékes állandó
bizottságoknak kiadták, s az országgyűlés tagjai között szét-
osztották. az ülészsakra több képviselő nyújtott be interpellá-
ciót, ezek tárgyát szintén ismertették az országgyűlés-
sel.

az országgyűlés ezután elfogadta az ülészsak tárgysoroza-
tát. a napirend a következő:

1. törvényjavaslat a házasságról, a családról és a gyám-
ságról szóló 1952. évi iv. törvény módosításáról és egységes
szövegéről;

2. a külügyminiszter beszámolója a kormány külpolitikai te-
vékenységéről és időszerű nemzetközi kérdésekről;

3. interpellációk

ezután napirend szerint megkezdődött a házasságról, a csa-
ládról és a gyámságról szóló törvény módosításáról és egységes
szövegéről szóló törvényjavaslat tárgyalása. dr. korom mihály
igazságügyi miniszter emelkedett szözlásra.

/folyt.köv./

- 27 -

11.22/um

12⁰⁰

parlament

bkk. 3. /megkezdődött...2.folyt./e

dr. korom mihály igazságügyminiszter expozéját mai
----- bkk. 1-es kiadásunkon közöltük. a beszéd

embargóját feloldjuk,

és egyben a szövegre a következő javításokat adjuk:

a 3. folytatás 6. sorában a szöveg helyesen: ...az állam-
polgárok e g é s z é r e kiterjed...

a 8. folytatás 14. sorában a szöveg helyesen: ...elenyésző
s z á z a l é k a r á n y t kapunk.

a 8. folytatás 1. bekezdésének 3. sorában a szöveg helye-
sen: ...az országgyűlés s z o c i á l i s é s e g é s z -
s é g ü g y i , valamint...

a 12. folytatás 1. bekezdésének alulról számított 4. sorá-
ban a szöveg helyesen: ...bontási k é r e l m e t nyujtanak
be...

a 12. folytatás 2. bekezdésének utolsó sorában a szöveg he-
lyesen: ...a rossz h á z a s s á g b ó l menekülnek.

felhívjuk a szerkesztőségek figyelmét, hogy országgyűlési
tudósításunkban mindenütt igazságügyi minisztérium és igazság-
ügyminiszter irandó.

dr. korom mihály beszéde után szünet következett, majd
varga gáborné, az országgyűlés alelnöke vezetésével folytató-
dott az ülés.

/folyt.köv./

12.53/e

- 28 -

13⁰⁵

parlament

bkk 3./ megkezdődött 3.folyt./um

dr. vámosi erzsébet /pest m, 5.vk./, az országgyűlés

szociális és egészségügyi bizottságának tagja, a törvény-
javaslat előadója szólalt fel ezután. előljáróban arról
beszélt, hogy törvényalkotásunk demokratizmusának megfelelő-
en a tervezetet nyilvános vitára bocsátották a népfront és
a nőtanács fórumain. sok ezren mondták el véleményüket a
törvénytervezetről, javaslataik, indítványaik nagy részét
figyelembe vették a paragrafusok végleges megfogalmazásánál.

- az országgyűlés szociális és egészségügyi, valamint
jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága - folytatta - nagy
felelősséggel, sokoldaluan elemezte a törvénytervezetet, tet-
te meg módosító javaslatait. a két bizottság a javaslatot a
várakozásoknak megfelelőnek tartja, jól érvényesül benne az
a marxistamegállapítás, hogy a család visszatükrözi a társa-
dalmi rendszer mindenkori állapotát. annak ellenére, hogy a
családon belüli változások nem képesek kellő gyorsasággal kö-
vetni a társadalmi változásokat, szó sincs a családi élet
válságáról vagy hanyatlásáról - szögezte le az előadó.

a továbbiakban arra utalt, hogy államunk már számos ko-
rábbi intézkedésével - például a nőhatározattal, az ifjúság-
politikai és a népesedéspolitikai határozatokkal - bizonyi-
totta: kiemelten foglalkozik a nők szerepével a családon be-
lül. ez a tördés jól érződik a most tárgyalt törvénytervezet
hangvételén, paragrafusaiban is. a törvénytervezet „szövetsé-
gese,, a nőknek a szocialista családtípus fejlesztésében -
hangsúlyozta dr. vámosi erzsébet, majd a bizottsági üléseken
elhangzott képviselői észrevételekkel foglalkozott. elmon-
dotta, hogy a nevelés demokratizmusát szolgálja például az a
módosító javaslat, amely szerint a gyermek jövőbeli életpályá-
jának megválasztásánál meg kell hallgatni az érdekelteket, a
gyermeket is, s a leendő hivatásról a szülőkkel együtt, kö-
zösen kell határozni. humánus és jelentős javaslatként emli-
tette az előadó, hogy a szülőtartásnál a gyermek érdemtelen-
ségre ne hivatkozhatson, amennyiben a szülő eleget tett tar-
tási, gondozási, nevelési kötelességének.
/folyt.köv./

13.00/um

- 29 -

13¹⁵

bkk. 3. /megkezdődött...4.folyt./um

az előadó megállapította: jól illeszkedik a szocialista társadalmi fejlődés törvényszerűségeibe - meghatározott feltételek esetében - a válások egyszerűsítése. ez kiméli a gyermeket, s a válófelek egymás emberi méltóságát kevésbé kényszerülnek megbántani. a bizottsági üléseken szó esett a legtöbb surlódást kiváltó problémáról, a közös lakás felszámolásáról, s arról is, hogy társadalmunk fejlődésével egybehangzóan a házassági különvagyon „megnyirbálása„ szó esett a tanácskozásokon arról is, hogy sok 60 esztendőnél idősebb állampolgár látja el felelősen gyámsági tisztét, ezért nem lenne helyes - a törvényjavaslat eredeti szövege szerint - mint időseket, felmenteni őket. a bizottság javaslata: a gyámsági tiszt alóli felmentés csak az illető kérelmére történjék. bizottsági javaslat az is, hogy a válás kimondása után ne 30, hanem 60 nap alatt jelenthessék be az anyakönyvvezetőnek a volt feleségek névvisselésére vonatkozó igényüket.

számosan foglalkoztak az örökbefogadást szabályozó paragrafusokkal, azokat igen célszerűnek tartották, hiszen a család az emberi, társadalmi csoport „alapegysége„, amely megteremti a felnövekvő fiataloknak a védett környezetet.

igen lényeges szakasza a jogszabálynak, hogy a tartásdíjat az állam - meghatározott esetekben - megelőlegezi. ezzel kapcsolatban is elhangzott javaslat: indítványozzák, hogy az előleg behajtásánál késedelmi és kezelési kamatot is számítsanak fel.

a törvénytervezet országos vitájában - folytatta dr. vámosi erzsébet - sokféle vélemény hangzott el a házasságkötések alsó korhatárát illetően, s nagy számban foglalkoztak ezzel a kérdéssel a két bizottság tagjai is. valamennyien egyetértettek abban, hogy megértek a feltételek a tudatos családtervezésre, amelynek érdekében a törvénytervezet szigorításokat tartalmaz. a kiskapuk teljes bezárása azonban komoly egyéni tragédiákhoz vezethet, a terhesség hatodik-hetedik hónapjában levő fiatalok házasságkötési kérelme például méltánylást érdemlő eset. magyarországon a házasságkötések száma évente 100 ezerre tehető, az országgyűlés - mint legfőbb törvényhozó testület - ebben az állampolgárokat legközelebből érintő kérdésben is igen felelősségteljes állásfoglalásra kötelezett. a szocialista társadalom etikai normáit legkevésbé erősítheti a házasságon kívül születettek számának növelése, az illegális együttélés. ezért a két bizottság egyetértett az életkort illető - s a miniszteri expozéban elhangzott - módosító javaslattal, a házasságkötés korhatárának 18, illetve 16 esztendőben való megszabásával.

a törvényjavaslatot a két bizottság - a módosító javaslatokkal - elfogadta, s azt az országgyűlésnek is elfogadásra javasolta.

/folyt.köv./
13.07/um

- 30 -

.. 15

bkk. 3. /megkezdődött...5.folyt./e

erdei lászlóné /szabolcs-szatmár megye, 16. v.k./, a magyar nők országos tanácsának elnöke kiemelte: az előterjesztett törvényjavaslat szervesen illeszkedik a nő-, az ifjúság- és a népesedéspolitikai határozatok sorába, azokkal együtt képviseli pártunk és kormányunk következetes családpolitikáját. a törvénymódosítás a társadalmi viszonyok reális elemzésén alapul, hiven tükrözi azokat a jelentős változásokat, amelyek szocialista társadalmunkban, a család belső életében és az emberi tudat fejlődésében végbementek. hangoztatta: a családjogi törvénytervezet megalkotásának útja és módja a mindinkább kibontakozó szocialista demokratizmus bizonyító erejü példája. az igazságügyminisztérium a szakemberek meghallgatásán kívül színdbjrben kért és kapott véleményeket, javaslatokat a hazafias népfront vitáin.

a magyar nők országos tanácsa a x. pártkongresszus után megvizsgálta, hogy a női egyenjogúság miképpen érvényesül törvényeinkben. szerte az országban rétegtalálkozókat szervezett, s meghallgatta a dolgozó nők észrevételeit, amelyek valós társadalmi igényeket fogalmaztak meg. mindezek alapján 41 javaslatot tett, amelyek közül 27 a mostani előterjesztésben is szerepel.

erdei lászlóné a továbbiakban a fiatalok házasságkötési korhatárának javasolt felemeléséről szólt. a tapasztalatok azt mutatják - mondotta -, hogy ma két fő jellemző irány érvényesül. mind több fiatal köt házasságot felsőfoku tanulmányainak, szakképzésének befejeztével: ez a tendencia a szocialista társadalom fejlődésével erősödni fog. ugyanakkor nem feledkezhetünk meg arról sem, hogy az ország egyes területein még mindig szokásos a korai házasságkötés. így van ez például szabolcs-szatmár megyében is. a törvény módosítása helyesen mindkét körülményre tekintettel van. a kívánt társadalmi gyakorlat kialakításához azonban arra is szükség van, hogy a szülői ház és az iskola nagyobb eredményeket érjen el a családi életre nevelésben, s az ifjúsági mozgalom a fiatalok egymás iránti felelősségét jobban felkeltsé, tudatosítsa.

/folyt.köv./

13.15/e

- 31 -

1340

bkk. 3. /megkezdődött...6.folyt./e

- tény, hogy nemcsak meggondolatlan házasságkötések, hanem meggondolatlan válások is vannak -, folytatta. - a megegyezésen alapuló bontás törvényerőre emelése a meggondolatlan válások ellenszere is lehet. a házasfeleknek ugyanis a családi kötelék felbontása előtt meg kell egyezniük - a többi között - a gyermek tartása, elhelyezése, láthatása és az esetleges házastársi tartás, valamint a lakás használata tekintetében. e kérdéseken vitatkozva kénytelenek szembenézni a válással járó érzelmi veszteségeikkel is, esetleg rádöbbennek szándékuk megalapozatlanságára.

a családjogi törvény egyes módosításai erősítik a feleség egyenjogúságát. ennek jelképe az asszony névhasználatának újabb szabályozása. ujdonság, hogy férje családi nevéhez kapcsolhatja saját leánykori utónevét. helyeselni lehet azt is, hogy a volt férj kérelmére nevének viselésétől a bíróság ezentul csak egyetlen esetben tilthatja el a volt feleséget: akkor, ha őt szándékos bűncselekmény miatt jogerősen szabadságvesztésre ítélték. helytelen az a felfogás, amely szerint a férj nevének használata kiváltság, amelyet a feleség a házasságkötéssel elnyer. e vélemények szerint az asszonynevet a férj adta, tehát el is veheti. a név azonban egyszerűen a házastársi kapcsolat megjelölésére szolgál. a hagyományos névviselési forma nem lehet ok arra, hogy túlhaladott tartalommal töltsék meg.

- a törvényjavaslat minden vonatkozásában a gyermek érdekét tartja szem előtt. lényeges az a módosító javaslat és a hozzá kapcsolódó kormányrendelet, amely a meghatározott összeg mellett a gyermektartásdíjat százalékosan is megállapítja. ez megkíméli a gyermeket nevelő szülőt attól, hogy ismételten pert indítson a tartásdíj emeléséért, ha egyáltalán tudomására jut, hogy a volt házastársnak jövedelme növekedett. ennek megfelelően az elvált szülők gyermeke is részesülhet az életszínvonal emelkedéséből.

erdei lászlóné azt is megemlítette, hogy az örökbefogadásról szóló fejezet módosításai helytállóak, mivel az örökbe fogadó szülő és a gyermek családi kapcsolatát erősíti. az örökbe fogadás titkossága pedig súlyos megrázkódtatástól óvja meg a gyermeket és a nevelő szülőt is.

/folyt.köv./

13.25/e

1340

- 32 -

bkk. 3. /megkezdődött...7.folyt./e

retezi károly /budapest, 35. v.k./, az április 4. gépgyár ----- csoportvezetője a választókerületében szerzett tapasztalatok alapján arról számolt be, hogy a munkahelyek számottevő segítséget nyújtanak nagycsaládos dolgozóknak anyagi gondjaik enyhítésére, gyermekeik elhelyezésére. ez helyes irányú szemléletváltozást tükröz. annál szembetűnőbb viszont, hogy nem kevés azoknak a munkahelyeknek a száma sem, amelyek igyekeznek kivonni magukat a családok támogatásának anyagi és erkölcsi kötelezettsége alól. felvetette azt is: a családi pótlékot a jelenlegi gyakorlat szerint a férfiak fizetéséhez kapcsolva folyósítják a munkahelyek. a női egyenjogúság teljesebb elismerését jelentené, ha ezen változtatnának és a családi pótlékot az anyák kapnák.

e témával kapcsolatban említette meg a képviselő, hogy vannak olyan sokgyermekes családok is, ahol a szülő, az apa a mind tetemesebb összegű családi pótlékot saját jövedelme kiegészítésének tekinti és nem a gyermekek szükségleteinek kielégítésére költi. határozottabb fellépéssel, nagyobb szigorral ilyen esetekben is segíthetnének az állami szervek. a család- és nővédelmi tanácsadók működésével kapcsolatban retezi károly elmondotta, hogy az első tapasztalatok kedvezőek. a tanácsadók beváltották a hozzájuk fűződő reményeket, működésük egyre tartalmasabb. a családi életre nevelésben azonban e tanácsadóknál is fontosabb szerep hárul a szülőkre, az iskolákra és a munkahelyekre, s célszerű lenne minél hamarabb konkrétan is kidolgozni a nevelő-felvilágosító munkának ezeket a feladatait.

/folyt.köv./

13.27/e

1340

- 33 -

parlament

bkk 3. / megkezdődött ... 8.folyt./um

kertész sándorné /csongrád megye 12. vk./, a szegedi
----- bődíszmü ktsz mindszeinti üzemegység-
gének szabása megelegetéssel nyugtázta, hogy a törvényjavas-
lat a jog erejével, sulyával lép fel a női egyenjoguság me-
valósításáért, a családra háruló teher igazságosabb viselé-
séért. hangsulyozta: a 22 éves érvényben lévő családjogi tör-
vény alapjaiban jól szolgálta a társadalom és a család érde-
keit. helyes tehát, hogy most csupán módosítására kerül
sor. örömmel üdvözölte a törvényjavaslatnak azt a törekvé-
sét, hogy fokozni kívánja a házassalándók egymás és a társada-
lom iránti felelősséget.

felvetette, hogy a családok egy részét közvetlenül és
sulyosan érinti az alkoholizmus, amely rombolja a család egy-
ségét, s károsan befolyásolja a gyermekek fejlődését. az al-
koholizmus ellen fel kell lépnie a társadalom egészének, s meg-
oldást kellene találni arra, hogy a hatóságok ne csak akkor
avatkozhasanak be, amikor már tragikussá vált egy-egy család
élete. e kérdésben az eddigieknél hatékonyabb törvényszintü
szabályozás lenne indokolt.

rendkívül fontosnak minősítette azt a tervezett intéz-
kedést, hogy ha a kötelezett ismeretlen helyen tartózkodik, vagy
a tartásdíj behajtása más okból vált átmenetileg lehetet-
lenné, a tartásdíjat az állam megelegete. ez garantálja a
család, és főként a gyermek anyagi érdekét és biztonságát.
ebben is szembetünő módon nyilvánul meg államunk támogató és
gondoskodó szerepe. az állam által ideiglenesen előlegetett
tartásdíjat azonban szigoruan, következetesen be kell hajta-
ni a kötelezettekől, egyébként ez a humánus intézkedés
visszaélésekre ad lehetőséget. elismeréssel szólt a képvise-
lő a gyermektartás-díj százalékos megállapításáról is. ez -
a régi gyakorlattól eltérően - nagy könnyítést jelent a gyer-
mek eltartójának. felhívta azonban a figyelmet arra, hogy a
tervezett szabályozás nagy felelősséget ró a vállalatokra,
szövetkezetekre, azokra az ügyintézőkre, akiknek feladata a
jövedelmek nyilvántartása, a levonás végrehajtása.

ezután ebédszünet következett

/folyt.köv./

- 34 -

13.35/um

1350

parlament

bkk 3. / megkezdődött 9.folyt./um

az ebédszünet után péter jános elnökletével folytatta
munkáját az országgyűlés. elsőnek dr. schultheisz emil egész-
ségügyi miniszter emelkedett szözlásra.

schultheisz emil felszözlalását bkk 2. számú kiadásunkon
közöltük. a beszéd e m b a r g ó j á t f e l o l d j u k
s egyben a szövegre a következö javításokat adjuk:

a 2. folytatás második bekezdésének második sorától a szö-
veg helyesen:

... kifejtette: fontos, hogy megszüntessük a családtervezés te-
rén kialakult helytelen gyakorlatot, azt, hogy a családtervezés
legeterjedtebb módja a terhesség müvi megszakítása legyen...

a 3. folytatás utolsó bekezdésének és a 4. folytatás
utolsó bekezdésének első sora helyesen így kezdődik:

a családjogi törvénytervezet

bánáti gézáné /pest megye 21.vk./ általános iskolai ta-
----- nár rámutatott: a törvényjavaslat nagy
erénye, hogy lehetőségeket biztosít a nők és a gyermekek hely-
zetének további javítására, a családon belüli - emberi és jogi
szempontból egyaránt fontos - kapcsolatok rendezésére, és ar-
ra, hogy megalapozottabbak legyenek a házasságkötések.

elmondta, hogy a házasságkötés korhatárának módosítása - a
törvényjavaslatban foglaltak szerint - pest megyében az előze-
tes társadalmi vitában résztvevők százainak helyeslésével találko-
zott. kitért a felszözlaló arra is, hogy a gyámságról szözló - ja-
vasolt - törvényi rendelkezések megnövelik majd a gyámhatóságok
felelősséget; ugyanakkor könnyíteni is fogják e hatóságok mun-
káját, hiszen az eddiginél jóval kevesebb engedélyt kell, le-
het kiadniuk a 18 évnél fiatalabb korban kötendő házasságra.
elemezte a képviselő a törvényjavaslat összefüggéseit, pár-
huzamos törekvéseit a korábban hozott népesedéspolitikai kor-
mányhatározattal. e törekvések lényege: a jelenlegi és a holna-
pi helyzet jobb rendezése a családnak mint a társadalom leg-
kisebb szervezett egységének és magának a társadalomnak a kö-
zös érdekei alapján.

/folyt.köv./

- 35 -

16.13/um

parlament

bkk 3. /megkezdődött10. folyt./um

helyeselte a felszólaló a házasságkötés feltételeinek szigorítását. nyomatékkal aláhuzta: a házasságkötésekkel kapcsolatban fontos követelmény, hogy ezeknek az ifju állampolgároknak legyen hivatásuk, szakmájuk, megfelelő keresetük - ez a házasság megalapozottságának elengedhetetlen feltétele. az átlagosnál korábban frigyre lépőknek nemcsak felszínesen, külső jegyek alapján kell megítélniük egymást; emberileg, pedagógiaileg egyaránt az a helyes, ha figyelembe veszik a párválasztásnál partnerük belső, szellemi, erkölcsi értékeit is. csak akkor kössenek házasságot, ha valóban képesek születendő gyermekeik nevelésére is. ez nemcsak azt a kötelezettséget jelent, hogy biológiai szempontból gondoskodnak róluk, hanem azt is, hogy képesek a gyermekek érzelmi életének, jellemének, értelmének formálására is.

terényi józsefné /borsod megye, 19. v.k./ napközi otthoni igazgató kifejtette: az előzetes társadalmi vitákon, eszmecsereken mindenki kifejthette véleményét az új passzusokról. sok hasznos, megfontolandó javaslat hangzott el a borsod megyei népfőnt-ankétokon is, a legtöbb hozzászóló a törvénytervezet preventív, megelőző jellegét tartotta örvedetesnek. jobb elejét venni a megalapozatlan házasságoknak - mondták -, mert a szülők meggondolatlanságát a gyermek, a jövő generációja sínyli meg. a képviselő pedagógusi gyakorlatára hivatkozva állapította meg, hogy az elvált szülők gyermekeinek lelki egyensúlyát a legmesszebbmenő pedagógiai gondoskodás is csak nehezen állíthatja helyre.

terényi józsefné aláhuzta, hogy helyes a házasságkötést megelőző 30 napos várakozási idő. ezzel talán hátrább rúkolunk a nemzetközi válási statisztikában oly kétes értékű negyedik helyünkről. a képviselő üdvözölte a módosításnak azokat a paragrafusait is, amelyek a házasságkötési korhatár emeléséről, a vagyoni, illetve tartási problémák megoldásáról szólnak. ezek a passzusok is - mondtotta - elsősorban és helyesen, a gyermek érdekeit tartják szem előtt.

/folyt.köv./

16.33/e

- 36 -

v

bb.20. rendőrségi hírek

se/ok hgy

1974. április 24.

xiv., kerepesi ut-pillangó utca kereszteződésében fejes péter istván 30 éves műszerész, budapesti lakos, gyorsajtás miatt személygépkocsijával nekiütközött simon jános 26 éves autószerelő, tolcsvai lakos által vezetett személygépkocsinak, amely emiatt hozzáütődött tóth istván 35 éves gépkocsivezető, budapesti lakos által vezetett személygépkocsinak, s ez továbbhaladva egy taxinak ütközött. a baleset következtében simon jános kocsijának utasai: tóth béliáné 25 éves adminisztrátor budapesti, tóth valéria 18 éves háztartásbeli, erdőbényei, valamint imre angyalka 37 éves pénztáros, budapesti lakos sulyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők mindhármat kórházba szállították. könnyű sérülést szenvedett tóth istván gépkocsivezető, simon jános gépkocsivezető, valamint a balesetet okozó gépkocsi vezetője, fejes péter istván, aki a baleset után segítségnyújtás nélkül a helyszínről eltávozott. a rendőrség elfogta, őrizetbe vette és ellene az eljárást megindította.

farkas kálmán 54 éves segédmunkás budapesti lakos a ix., petőfi-híd pesti hídfőjénél tilos helyen ment át az uttes-ten és egy személygépkocsi elütötte. a mentők sulyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

a xviii., nagykőrösi u. 64 szám előtt kvacsány rezső 21 éves kőműves, nagyrédei lakos motorkerékpárját nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette, elütötte krecs sándor 39 éves lakatos, budapesti lakost, aki sulyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították. /mti/

-.-

bb.22. juhásznapi kislángon

vid/ká/ok hgy

1974. április 24.

kislángon rendezték megszerdán a hagyományos fejer megyei juhásznapot. az egésznapos program keretében a juh-tenyésztés termelésfejlesztési technológiájáról és a fésüs merinói fajta korszerűsítési lehetőségeiről hangzott el előadás, majd a résztvevők megtekintették a kislángi béke termelőszövetkezet juhászatát. a juhásznapon a fejer megyei juhtenyésztő termelőszövetkezetek és állami gazdaságok képviselői vettek részt. /mti/

-.-

11/04/ok

-15-

12²⁰g

bb.24. „ kukorica műszak, a csongrádi földeken - az iparszerű termelési rendszerek térhódítása

vid/ká/ra hgy

1974. április 24.

csongrádban újból felmelegedett a levegő, valamint a tabaj, és szerdán megkezdte megindult a „ kukorica-gépezet, az új idényre az iparszerű termelési rendszerek térhódítása a jellemző: a tavalyinál 25 százalékkal nagyobb területen alkalmazták a különböző termesztési technológiákat. a bábolnai cps rendszerben 7 gazdaság vesz részt, s mintegy 10.000 hektáron vetik el a fontos takarmánygabona magját. csongrád megyében gazdálkodik a cps múlt évben legeredményesebb üzege, a gorzszai állami gazdaság, amely az elemi csapások ellenére hektáronként 73 mázsás termés-hozamot produkált. a nádudvari és a bajai rendszer ugyan-csak tovább fejlődött: az ezekhez kapcsolódott csongrádi gazdaságok 8.000, illetve 1.700 hektáron termelnek kukoricát az előírt technológia szerint./mti/

--

bb.25. az északkeleti tájakon megkezdtek a dohánypalánták ültetését

vid/ká/ra hgy

1974. április 24.

hazánk legnagyobb dohánytermelő vidékén, a nyíregyházi dohányfermentáló körzetében az idén a szokásosnál jó néhány nappal korábban megkezdtek a palánták kiültetését. az egyéki új élet termesztésében, ahol az ültetés előtt 80 millió méter mesterséges csapadékban részesítették a talajt, már három hektárt ültetett be palántákkal a dohánykombájn. a nagyhegyesi vörös csillag termesztésében, ahol ugyancsak dohánykombájn-nal ültetnek, öt hektáron helyezték ki a palántákat. megkezdtek az ültetést szabolcs-szatmár megye több más nagyüzemében is.

az északkeleti országrészben mintegy 100 mezőgazdasági nagyüzem-ben 3700 hektár beültetéséhez fóliasátrak alatt nevelik a palántákat. ez a módszer kézi munka és szervezetrágya megtakarítást jelent, emellett erőteljesebb, korábbi ültetésre alkalmas palántákat nevelnek./mti/

--

11.35/ra

-16-

12²⁰g

bb.26. harminc százalékkal csökkent a mezőgazdasági balesetek száma - a fejér megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése

1974. április 24.

vid/ká/ra hgy

a javuló üzemi munkavédelmi tevékenység és a hatékony felügyelet hatására az elmúlt három évben 30 százalékkal csökkent a mezőgazdasági balesetek száma - állapította meg szerdai ülésén a fejér megyei tanács végrehajtó bizottsága. még mindig figyelmeztető azonban, hogy a gazdaságokban a legtöbb balesetet a figyelmetlen, szabálytalan rakodás okozta. a fejér megyei termelőszövetkezetekben és állami gazdaságokban legtöbbször a képzetlen, idős dolgozók szenvedtek balesetet. a korszerű berendezések, új gépláncok beállításakor sok helyen elfelejtkeznek a biztonságos kezelés feltételeiről és a műszaki vezetők képzettsége sem kielégítő. figyelmeztető jelenség az üzemi elektromos hálózat elhanyagoltsága is.

a fejér megyei tanács végrehajtó bizottsága határozatban írta elő a mezőgazdasági szakvezetők három évenkénti biztonságtechnikai vizsgáztatását és a munkavédelmi, szakmai oktatások színvonalának további emelését./mti/

--

- 16/a -

13⁰⁰g

bb.27. takarékoskodjunk az ivóvízzel - kéri a fővárosi vízművek
ni/pv/ok hgy 1974. április 24.

a tél csapadékszegény és az elmúlt két tavaszi hónap rendkívül száraz volt, így minden eddiginél nagyobb mértékben növekedett a főváros zöldterületeinek vízfogyasztása - közli a fővárosi vízművek. a parkok és a kertek - sok esetben felelőtlenül vízpazarlásig fajult - locsolása miatt márciusban és áprilisban husz százalékkal nagyobb volt a vízfogyasztás budapestben, mint a korábbi évek azonos időszakában.

a tavaszi hónapokban szokatlanul alacsony duna-vízállás miatt a rendkívüli vízigényeket múlt péntektől a fővárosi vízművek már nem tudta kielégíteni. a víztermelő telepektől távolabb eső kerületekben, így elsősorban a x., xvii. és xviii. kerület magasabb részein a nappali órákban vízhiány jelentkezett, de nem zavartalan az ellátás az i. és xi. kerület magasabb részein és az v. kerület magasabb emeletein sem. a fővárosi vízművek közli a x., xvii., és xviii. kerület lakosságával, hogy munkanapokon este 20 és 23 óra között tudja a megszakított vízellátást biztosítani.

↳ csak reggel 6 és 8 óra között, illetve
a fővárosi vízművek kéri az ipari fogyasztókat, az intézményeket és háztartásokat, hogy locsolásra, utca/mosásra ivóvizet ne használjanak, s a magasabban fekvő területek vízellátásának biztosítása érdekében takarékoskodjanak a vízzel./mti/

-.-

bb.28. gáspár sándor fogadta a belga szakszervezeti küldöttséget
ok ie -cz 1974. április 24.

gáspár sándor, a szot főtitkára szerdán fogadta a belga általános munkásszövetség hazánkban tartózkodó küldöttségét.

a két szakszervezeti központot kölcsönösen érintő kérdésekről, a kétoldalu kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeiről, a nemzetközi szakszervezeti mozgalom időszerű kérdéseiről folytattak eszmecserét./mti/

-.-

12.3/ok

- 17 -

13¹⁵g

bb.29. könnyűszerkezetes kiállítás dunaujvárosban

vid/ká/ok -cz

1974. április 24.

a fémmunkás vállalat szerdán kiállítás^{it} nyitott dunaujvárosban, a műszaki főiskola aulájában, a könnyűszerkezetes építési mód makettjeiből. a vállalat acélszerkezeti és alumínium termékeit, nyílás-záróit, és üzermcsarnok-modelljeit állították ki, s bemutatták a számítóközpont céljára tervezett, gyorsan felállítható, könnyűszerkezetes csarnok mintapéldányát./mti/

bb.30. amatőr képzőművészek kiállítása

vid/ká/ok -cz

1974. április 24.

a komárom megyei amatőr képzőművészek munkáiból nyitottak szerdán kiállítást komáromban a csokonai művelődési központban. hetven festményt, akvarellt, rajzot és fadomborítást mutatnak be az ácsi, az esztergomi, a komáromi, a tatabányai és a tatai képzőművészeti szakkörök tagjai./mti/

bb.31. több mint kétmilliárd forinttal gazdálkodott tavaly pest megye tanácsa

vid/gö/ká/ok -cz

1974. április 24.

a múlt évi költségvetés, valamint a fejlesztési és szolgáltatásfejlesztési alap tervének végrehajtásáról készült jelentést vitatta meg szerdai ülésén a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága. megállapították, hogy a költségvetést 2 milliárd 54.7 millió forint bevétellel és 1.78 milliárd forint kiadás-sal zárták. az előző évinél csaknem 17 százalékkal nagyobb összeg állt a rendelkezésükre. tavaly a kulturális ágazat fejlesztésére fordították a legnagyobb összeget - csaknem 671 millió forintot. egyebek között 2250 gyermek számára épültek új óvodák. a megye könyvtárainak állománya 116.000 kötettel gyarapodott. a fejlesztési alapból 1048 lakás, 27 kilométer vízvezeték hálózat, 38 kilométer villanyhálózat épült./mti/

12.40/ok

- 18 -

B¹⁵g

bb. 32. győr megyei borverseny pannonhalmán

vid/ká/rj -cz

1974. április 24.

több mint száz, pontosan 104 fajta 1971/72/73-as évjáratu bort neveztek az egyéni gazdák a szövetkezeti és az állami gazdaságok arra a győr-sopron megyei borversenyre, amely szerdán kezdődött pannonhalmán. a borok ugynevezett előzsűrízése már a hét elején megtörtént, és az első értékelések kiváló minőségről szólnak. a legtöbb borfajta a soproni történelmi borvidékről érkezett, de a győr környéki hegyvidékről is sokat küldtek pannonhalmán és környékén még a múlt század végén is virágzó szőlőkultúra volt; a szőlőterületek pusztulása a századfordulón kezdődött. az egykori híres bortermő helyeken ujjátelepítették a szőlőt és a legkorszerűbb termesztési eljárást vezették be./mti/

- 18/a /-

H²⁵g

bb. 33. martinek józsef tárlata szekszárdon

vid/ká/rj -cz

1974. április 24.

Szerdán^a szekszárdi babits mihály művelődési központban megnyílt martinek józsef festőművész tárlata, amelyen a tolna nagyközségben élő pedagógus festőművész mintegy negyven alkotását mutatják be. főleg a tolnai, dunamenti tájak szépségét megörökítő festmények és tusrajzok láthatók a kiállításon. /mti/

--

bb. 34. az ügyészség kérése:

rj -cz

1974. április 24.

1973. december 21-én 12 óra 30 perckörülí időben a 70. számú főútvonalon szabadbattyán község belterületén egy székesfehérvár felől polgárdi irányába tartó személygépkocsi elgázolt egy kerékpáros postást. a rendelkezésre álló adatok szerint abban az időben a személygépkocsival azonos irányban egy nagyméretű ponyvás pótkocsis tehergépkocsi közlekedett, mely a helyszínen meg is állt, majd rövid várakozás után továbbhaladt.

az ügyészség felkéri az említett tehergépkocsi vezetőjét és esetleges utasait, akik a helyszínen a balesetet látták, vagy azokat a személyeket, akik a tehergépkocsira és ennek vezetőjére adatokat tudnak szolgáltatni, tanuként jelentkezzenek a fejér megyei főügyészségen /székesfehérvár, dózsa györgy tér 14./ személyesen, vagy a következő telefonszámon: 12-480. /mti/

--

13.05 rj

- 19 -

1325 g

bb.36. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke április 24-én 13 órától:

se/ra cz

1974.április 24.

1. kiállítások japánban
 2. vöröskeresztes világnap
 3. kutatások a balatonon
 4. magyar napok strasbourgban
 5. fecskefalu
 6. tv-játék iii.béláról
 7. ház egy hétgyeremkes családnak
 8. szennyvíztisztító tőrendszer
 9. gyermek-könyvtárak
 - 10.hidépítés
 - 11.kutatási fejlesztési témák
 - 12.műszaki bázisállomás
 - 13.lakás a dumaujvárosi nagycsaládoknak
 - 14.baromfifeldolgozó
 - 15.népművészek találkozója
 - 16.a szegedi ruhagyár exportja
 - 17.karmesterverseny
 - 18.munkahelyi balesetek
 - 19.közlekedési balesetek
 - 20.rendőrségi hírek
 - 21.bejegyzés a szőlőjövésék könyvébe
 - 22.juhásznapi
 - 23.borverseny
 - 24.kukoricavetés
 - 25.dohánypalántázás
 - 26.a fejér megyei tanács vb ülése
 - 27.a vízművek felhívása
 - 28.gáspár fogadta...
 - 29.körműszerkezet
 - 30.amatőr képzőművészek
 - 31.pest megyei tancs vb ülése
 - 32.borverseny pannonhalmán
 - 33.munkások tárlata
 - 34.az ügyészség kérése
 - 35.időjárás
 - 36.hirjegyzék
- /mti/

--

13.10 rj

- 20 -

13²⁵g

bb.37. szekszárd munkásváros - a tolna megyei tanács vb ülése
vid/ká/ok -cz 1974. április 24.

szekszárd sokat változott az utóbbi évtizedben. a negyedik öt éves terv első három évében folytatódott a festői fekvésű megyeszékhely nagyütemű fejlődése, az ipartelepítés, ami átalakította társadalmi arculatát is. szekszárd munkásvárossá vált - állapították meg a tolna megyei tanács végrehajtó bizottságának szerdai ülésén.

jelenleg negyvenkilenc ipartelep működik a korábban mezőgazdasági jellegű városban. 1976 és 1980 között több, mint kétmilliárd forint értékű iparfejlesztést hajtanak végre. munkásoknak teremtenek újabb munkalehetőséget, folytatják az erózióvédelmet is szolgáló vízrendezést és szőlőrekonstrukciót. a városi rendezési tervekben meghatározott területeken 1216 lakás épült az eltelt három évben. az elavult városrészek ujjaépítését folytatják.

Önégyezer

a vitában elhangzott javaslatok figyelembevételével átdolgozzák a megyei tanács és a városi tanács vb közös határozatát, s azt a megyei tanács végrehajtó bizottságának legközelebbi ülése elé terjesztik jóváhagyásra. a javaslatok között szerepel a lakásépítések meggyorsítása./mti/

--

bb.38. tűz az asztalosműhelyben

se/ok -cz

1974. április 24.

kedden a késő esti órákban gyál-ra riasztották a dabasi és a budapesti tűzoltókat. gyál-árpád u.60 szám alatt kigyulladt paulovics andor kisiparos asztalosműhelye. a tüzet - a vizsgálat eddigi megállapítása szerint - feltehetően az elavult és a szabálytalanul szerelt elektromos vezetékek zárlata okozta. a tűzterjedését a riasztott és a helyszínre kivonult dabasi és budapesti állami tűzoltóegységek fékeztek meg. az anyagi kár becsült értéke meghaladja a 80.000 forintot./mti/

--

13.15/ok

- 21 -

okozta. a tűz következtében famegmunkáló gépek, berendezések rongálódtak meg, illetve faanyagok, ablaktokok pusztultak el. a tűz

13⁴⁰g

bb. 39. fiatalok a művelődési házakban - az ifjúságkutatás tapasztalatai

i/gy/tr/rj hi -cz

1974. április 24.

fontos kulturpolitikai és ifjúságpolitikai kérdés, hogy a szak-
szervezeti művelődési otthonok hogyan veszik figyelembe, mennyi-
re elégítik ki és alakítják a munkásfiatalok művelődési igényeit.
ez a téma napjainkban az ifjúságkutatás egyik legfőbb területe.
a legfrissebb ilyen felmérések megállapításairól sántha pállal, a
tudományos akadémia pedagógiai kutatócsoportjának munkatársával be-
szélgetett győri margit, az mti munkatársa.

a művelődési házakban milyen gyakori vendégek a fia-
talok, s milyen programok iránt érdeklődnek első-
sorban?

- a legszembetűnőbb az, hogy a fiatalok országos számarányukat jó-
val meghaladóan látogatják a művelődési otthonokat - mondotta sántha
pál. - a vizsgálat körébe bevont fiatalok a rendezvények látoga-
tóinak csaknem 60 százalékát tették ki. az ugynevezett tömegrendez-
vényeken - táncos, zenés összejöveteleken, filmvetítéseken - még
magasabb, mintegy 71.4 százalékos a részvételük. a kiscsoportos szak-
köri foglalkozások, ismeretterjesztő előadások és klubrendezvények lá-
togatónak 52 százaléka tartozik az ifjúság sorába.

- érdemes felfigyelni arra: a diákok az átlagosnál nagyobb arány-
ban érdeklődnek a művészeti tanfolyamok, a műkedvelő művészeti cso-
portok és a szakkörök iránt. mindez a művészet, a tudomány alapo-
sabb megismerésének vágyát fejezi ki. a munkásfiatalok viszont
átlagon felül csupán a kötetlen foglalkozások iránt vonzódnak -
a szabadidő eltöltésének határozatlanságát, kiforratlanságát tü-
k-
rözi.

- a fiataloknak nagyobb az igényük a szórakozásra. ez természe-
tes, de ne feledkezzünk meg arról sem, hogy a művelődési jellegű
rendezvényeken is országos számarányukon felül vettek részt a fia-
talok. ami a legfontosabb: ne tekintsük megmásíthatatlannak a fel-
tárt helyzetet. sokak érdeklődése csak a szórakozásra terjed ki.
ezeket a fiatalokat igyekezzünk bevinni olyan klubfoglalkozásokba,
amelyek összekapcsolják a szórakozást és a művelődést. különösen
vonatkozik ez a munkásfiatalokra. a művelődési otthonok rendezvényei
között elsősorban az ugynevezett „kiscsoportos”, formákat kell fej-
leszteni, vonzóbbá tenni. itt valósulhat meg ugyanis a legintenzívebb
nevelő tevékenység, itt vannak a legjobb feltételek az öntevékenységi
kibontakoztatására.

/folyt.köv./

13.20 rj

13²⁰g

- 22 -

bb. 39. /fiatalok... 1. folyt./rj

hogyan illeszkednek be a közművelődés hálózatába az
ifjúsági klubok, amelyek az utóbbi időben örvendete-
sen megszorodtak?

- igen, ez a fiatalok társas szabadidő felhasználásának legdina-
mikusabban fejlődő formája. az ifjúsági klubok össze tudják kapcsol-
ni a fiatalok szórakozási vágyát az önművelés, a művészeti önkifeje-
zés iránti igénnyel, a politikai vitákkal, a színjátszással. az ifju-
sági klub változatos és változtatható programjával könnyen tud iga-
zodni a fiatalok igényeihez. örvendetes jelenség, hogy a különböző
rétegek általában nem különülnek el egy-egy ifjúsági klubban, ha-
nem együtt élnek társaséletüket, együtt művelődnek, szórakoznak.

- ez természetesen nem jelenti azt, hogy egyeznének a szabadidő-
vel kapcsolatos igényeik, azonos lenne érdeklődési körük, szokásaik.
a fiatalok különböző rétegei egy közösségbe tartoznak, s ez nagy
lehetőséget nyújt arra, hogy szórakozási, művelődési igényeikkel
kedvezően hassanak egymásra. a munkásfiatalok irodalmi érdeklődése -
az elolvasott könyvek mennyiségét tekintve - megközelíti a diákokét
és az alkalmazotti munkakörben dolgozó fiatalokét. ebben a klubélet
ösztönző hatásai is érvényesülnek.

a munkásfiatalok a felmérések szerint mivel töltik
legszívesebben a szabadidejüket?

- az ifjumunkások abban maradnak el leginkább más ifjúsági cso-
portoktól, mindenekelőtt a diákoktól, hogy kevesebbet járnak szín-
házba. körükben a film a legnépszerűbb szórakozás. a rendszeres -
hetenkénti - mozilátogatók aránya a munkásfiataloknál 66.2 száza-
lék, a diákoknál 43.7, az alkalmazottaknál 42.7 százalék. a moziláto-
gatás gyakoriságában tehát nincs hiány, a „látáskulturát”, azonban
még tovább kell fejleszteni.

- elgondolkodtató, hogy éppen a munkásfiatalok tudnak a legke-
vésbé élni szabadidejükkel. az adatok szerint az utcán fecserli ide-
jét - naponta 2 órát, vagy annál is többet - a munkásfiatalok közül
minden hatodik. unalomra panaszkodik minden harmadik fiatal fizikai-
gozó. elsősorban a művelődési otthonok, az ifjúsági klubok előtt
áll a feladat: programjaikkal a munkásfiatalok újabb ezreiben kelt-
sék fel az önművelés igényét, terjesszék a szabadidő tartalmas eltöl-
tésének szokásait - mondotta sántha pál. /mti/
--

13.30 rj

13³⁰g

- 23 -

bb. 40. alumíniumgyár a borsod megyei szendrőn

vid/ká/rj -cz

1974. április 24.

borsod megye távlati településfejlesztési tervében kiemelt alsófoku központként szerepel a világhírű aggteleki barlangvidékhez vezető út mellett fekvő szendrő nagyközség. a településen eddig egy kisebb üzem, a felsőzsolcai mezőgazdasági gépgyártó és szolgáltató vállalat telepe, működött, amely alig több mint százharminc főt foglalkoztatott. a telep továbbfejlesztésére a vállalatnak nem volt lehetősége, ezért a borsod megyei tanács iparfejlesztési alapjából 8.5 millió forintért megvásárolta a több mint tíz hektáros területen fekvő üzemet, a műhelycsarnokkal, szociális létesítményekkel együtt, s azt térítésmentesen a budapesti alumíniumgyárnak adta át.

az alumíniumgyár a borsod megyei tanáccsal kötött megállapodásban kötelezettséget vállalt, hogy az üzem bővítésével annak létszámát öt éven belül nyolcszáz-ezerkétszáz főre növeli. a foglalkoztatottaknak mintegy hetven százaléka nő lesz. az alumíniumgyár új szendrői üzemében különböző tömegcikkeket készítenek majd.

a gyár átadásáról szóló megállapodásokat szerdán hagyták jóvá. július elsejétől a szendrői telep már mint a budapesti gyár részlegé működik majd. /mti/

-. -

bb. 42. közigazgató tanácskozás balatonfüreden

t/rj -cz

1974. április 24.

dr. csikós nagy béla államtitkár, a magyar közgazdasági társaság elnökének vezetésével szerdán tanácskozás kezdődött balatonfüreden az augusztus 19-24. között budapesten tartandó iv. közigazgató világkongresszus előkészítésére. a három napos konferencián a kgst-országok közgazdasági társaságainak képviselőiből alakult bizottságok vesznek részt. /mti/

-. -

13.30 rj

- 24 -

14²⁵g

bb.41. termékvaltság a borsodi házgyárban - az új lakások helyiségeit több mint huszféle variációban alakíthatják ki

vid/ká/ok -cz

1974. április 24.

a szovjet berendezésekkel felszerelt miskolci házépítő kombinátban - csaknem hat esztendő folyamatos üzemelés után - megkezdték a korszerűsítést, az új technológia kialakítását, hogy már az év második felében az eddiginél jobb beosztású lakásokat készíthessenek. a házgyár paneljeitől elsősorban a megye iparvárosaiban, miskolcon, ózdon, leninvárosban és kazincbarcán - 1968-tól napjainkig csaknem tizenháromezer lakást szereltek össze. az öt- és tízeleteres panelházakból - a gyártási technológiáknak megfelelően - négyféle típust tudtak építeni, s így a lakások belső beosztásának változtatására is lehetőség nyílt.

az új technológia bevezetését négy hónapos korszerűsítési munka előzi meg. a kombinátban hozzáfogtak a régi gyártósablonok kicseréléséhez, az új vonszoló pálya és görgősorok szereléséhez, a csoportzsáluk, a vibró- és homlokzati sorok átalakításához. az új technológiával készülő termékekből külső megjelenésükben is változatosabb - erkélyekkel, loggiákkal és a jelenlegiekénél szélesebb lépcsőházakkal ellátott - épületeket szerelhetnek majd össze. az újszerűség a lakások belső beosztásában is jelentkezik. az ötvennégy négyzetméter alapterületet elfoglaló lakások helyiségeit több mint huszféle variációban alakíthatják ki.

az új termékekből a harmadik negyedévben kezdik meg a lakások szerelését miskolc avasi- és összekötő városrészeiben. /mti/

-. -

bb.42. tizenöt éves az akadémia régészeti kutató intézete - tudományos ülés az évforduló alkalmából

t ms/tr/ok -cz

1974. április 24.

szerdán az akadémia vári kongresszusi termében a magyar tudományos akadémia régészeti kutató intézete alapításának 15. évfordulója alkalmából rendezett ünnepség vezette be az intézet idei tudományos ülészeit.

mátrai lászló akadémikus, az akadémia filozófiai és történettudományi osztályának elnöke üdvözölte a megjelenteket, majd köpeczi béla akadémikus, az akadémia főtitkára mondott megnyitó beszédet. a főtitkár elismeréssel szólt az intézet 15 éves munkájáról, amelyet olyan számok érzékeltenek, mint 150 kisebb-nagyobb hazai feltárás, 600 tudományos közlemény, köztük 44 önálló kötet, számos idegennyelvű cikk és tanulmány. /folyt.köv./

- 25 -

13.40/ok

14³⁰g

bb.42./tizenöt éves 1. folyt./ok

jelentősek voltak a mongóliai és egyiptomi ásatások, valamint az intézet munkatársainak részvétele a nemzetközi tudományos együttműködésben és információcserében.

kiemelte az intézet világviszonylatban ujszerű vállalkozását, a magyarországi régészeti topográfiája munkálatait, amelynek megjelent és kiadás előtt álló kötetei bizonyítják, hogy az intézet képes volt a keretein kívül dolgozó régészek és muzeológusok együttműködését is létrehozni egy ilyen nagy összefoglaló munkában.

a másik nagy vállalkozás a magyar régészet kézikönyvének kidolgozása, amelynek az őskort tárgyaló első kötetei rövidesen napvilágot látnak.

a főtitkár hangsúlyozta: az elmúlt 15 eredményei és tapasztalatai igazolják, hogy szükséges és helyes volt az intézet létrehozása. tudományos életünk továbbra is azt várja, hogy az intézet, mint elméleti és módszertani központ segítse elő a különböző múzeumok és kutatóhelyek közötti minél szorosabb kapcsolatok kifejlődését és a már megkezdett nagy összefoglaló munkák mielőbbi befejezését, a kutatási módszerek korszerűsítését és a természettudományi kutatóhelyekkel való együttműködés, valamint a nemzetközi kapcsolatok további kiterjesztését. az intézet munkája - állapította meg - jelentősen hozzájárulhat a hazai, sőt a közép-kelet-európai régészet fejlesztéséhez is. nagy szerepe van a történettudomány előbbrevitelében és népünk korszerű történeti tudatának kialakításában.

a főtitkár szavai után gerevich lászló akadémikus, az intézet igazgatója kiosztotta a törzsgárda jelvényeket és az intézeti jutalmakat, majd a társ-intézmények vezetői: pach zsigmond páál akadémikus, az akadémia történettudományi intézetének igazgatója, mócsy andrás akadémikus, az eötvös loránd tudományegyetem régészeti tanszékének vezetője és fülep ferenc, a magyar nemzeti múzeum főigazgatója köszöntötte a jubileums intézetet.

az ünnepség mátrai lászló elnöki zárószavával végződött.

délután megkezdődött az intézet háromnapos tudományos ülészsaka, amelyen a kutatók 16 előadásban számolnak be az őskortól a középkorig terjedő időkre vonatkozóan elért tudományos eredményeikről./mti/

13.45/ok

14³⁵g

bb.45. szir gazdasági delegáció

se/ra cz

1974. április 24.

omar al-szebai közlekedési és postaügyi miniszter vezetésével április 21-től 24-ig gazdasági delegáció tartózkodott magyarországon. a delegáció elsősorban közúti járművek beszerzési lehetőségeiről tárgyalt. a szir miniszter tárgyalásokat folytatótt gazdasági életünk több vezetőjével. a delegáció tagjai látogatást tettek a győri magyar vagon- és gépgyárban és a beloianisz híradástechnikai gyárban./mti/

..-

bb.44. szovjet gazdasági delegáció

ie/se/ra cz

1974. április 24.

borisz gyorgyejev külkereskedelmi miniszterhelyettes vezetésével külkereskedelmi és könnyűipari szakemberekből álló szovjet delegáció érkezett budapestre. a delegáció a magyar könnyűipari fogyasztási cikkek szovjet exportjáról tárgyal a könnyűipari és a külkereskedelmi minisztériumban./mti/

..-

bb.43. tízéves terv a termékstruktúra korszerűsítésére csepelensajtótájékoztató a tervekről

t/sb/pv/ei/ra cz

1974. április 24.

a negyedik ötéves terv első három évében átlagosan három százalékkal növekedett a csepel vas- és fémművek termelése, s az idén megkétszereződik a termelés bővítésének üteme - jelentette be szerdai sajtótájékoztatóján csató lászló, a tröszt vezérigazgatója.

a nagy ipartelep most készítette el a távlati tervét a termék-szerkezet lényeges átalakítására, korszerűsítésére. a hazai és az exportpiaci igények növekvő műszaki és minőségi követelményeinek tesznek eleget a nagyszabású fejlesztési terv alapján. a gazdaságtalan termékek gyártását megszüntetik, felváltják magas műszaki színvonalu korszerű gyártmányokkal. többek között a negyedik ötéves terv végén felhagynak a motorkerékpárok gyártásával, s majd csak a kereskedelmi szerződések szerinti alkatrész-utánpótlási kötelezettségeiknek tesznek eleget. 1980 után a martin-acél gyártását is felváltják jobb minőségű és magas fokú gépesítéssel előállítható kohászati termékkel. a gazdaságos termékek sorában lényegesen növelik, az ötödik ötéves tervben megduplázzák az acélpalack termelését, jelentősen bővítik a hegesztő-elektroda gyártását és különösen nagy fejlődést irányoztak elő színesfémkohászati termelésből.

/folyt.köv./

13.30/ra

-27-

14³⁵g

bb.43. / tízéves terv ...folyt./ra

a termékszerkezet átalakításában nagy szerepet szánunk a licenc vásárlásoknak és a kooperációs termelésnek. így jelenleg 12 kooperációs szerződést készítenek elő főként japán, angol és nszk-beli cégekkel. egyebek között a japán partnerekkel a varrógépfaj kooperációs termelésről, egy belga céggel pedig lengéscsillapítók közös gyártásáról tárgyalnak. közvetlen járműipari kooperációt készítenek elő csehszlovák, lengyel és szovjet partnerekkel is.

a termékstruktúra gyökeres átalakításával járó gyártáskorszerűsítést a termelés legfontosabb tényezője, a munkaerő szakmai és kulturális műveltségének növelésével készítik elő. így jelenleg a tröszt 33 000 dolgozójából 20 000-en tanulnak különböző oktatási formákon, vesznek részt valamilyen tanfolyamon, s a káder-fejlesztési terveknek megfelelően ezer dolgozó - fizikai munkás, különösen nagy gondot fordítanak, hogy felkészítsék őket a magasabb szintű feladatok ellátására./mti/

bb.46. csehszlovák-magyar vízügyi tárgyalások győzött a határ-
vizek tisztaságáról

vid/ká/ok -cz

1974. április 24.

a környezetvédelemmel kapcsolatos, 3 napos nemzetközi vízügyi tanácskozás kezdődött szerdán győzött, amelyen csehszlovák és magyar szakemberek a határ-
vizek tisztaságáról, vízminőségi problémáiról tanácskoznak. a duna, az ipoly, a sajó és más folyók szennyeződése gyakorta okoz gondot mindkét ország vízügyi szerveinek. a háromnapos tanácskozás során külön figyelmet szentelnek az erős szennyeződések okainak ki-
derítésére, megvitatják az idej programot és összehangolják az 1974-ben végzendő vizsgálatokat./mti/

13.55/ok

- 28 -

1 műszaki és gazdasági szakember - növelésére és továbbképzésére

14⁴⁵g

bb. 35. időjárásjelentés

rj -cz

1974. április 24.

a meteorológiai intézet jelenti április 24-án szerdán 13 órakor

a nappali felmelegedés gyengül

európa nyugati részén, kb. a helsinki-berlin-madrid vonaltól nyugatra fekvő területen, leszálló légmozgások hatására derült vagy csak gyengén felhős, egy-két helyen keletkező reggeli ködtől, illetve futó záportól eltekintve száraz az idő. a szovjetunió európai területén, középpontjával moszkva térségében mérsékelt égövi ciklon örvénylik. ennek hatására finnországban, a szovjetunió európai területén, valamint közép-európa nagyobb részén is változékony, szeles, többfelé csapadékos és az évszakhoz képest kissé hűvös az idő

házánkban kedden derült vagy csak mérsékelt felhős idő volt, a nap 7-12 óráig át sütött. csak egy-két helyen hullott jelentéktelen mennyiségű eső. a hőmérséklet 15-18 fokig emelkedett. éjszaka csak az északkeleti, északi megyékben növekedett meg időnként a felhőzet és szórványosan újabb záporok fordultak elő. a 24 óra alatt lehullott csapadékmennyiség sehol sem haladta meg az 1 mm-t. szerda hajnalra általában 1-6 fokig hűlt le a levegő, csak szentgott-hádról jelentették - 1. fokot. talajmenti fagyról viszont többfelől érkezett jelentés. az északkeleti megyékben néhány helyen - minusz 4 fokig csökkent a talajhoz közeli réteg hőmérséklete. szerdán délelőtt általában gyengén, egyes vidékeken mérsékelt felhős, száraz idő volt. a hőmérséklet 11 órára 14-17 fokig emelkedett.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 12.1 fok volt, a százéves átlagnál 0.4 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760mm, mérsékelt süllyedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig:

az ország északnyugati felén felhős idő, többfelé eső, néhány helyen zivatar, megélnkülő, helyenként megerősödő északnyugati, északi szél. az ország többi részén kevesebb felhő, szórványos kisebb esők. mérsékelt, időnként élénkebb délnyugati, nyugati szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1-6 fok között, a derültebb, szélvédett helyeken gyenge talajmenti fagy, a legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön általában 12-16 fok között, délkeletre kevéssel 16 fok felett.

a duna vízállása budapestnél 180 cm.
/mti/

14.00 rj

- 29 -

14⁵⁰g

bb.47. nőtt a bevezetett ujitások száma szolnok megyében
vid/kz/ok -cz 1974. április 24.

ujítási ankétot tartottak szerdán szolnokon, amelyen dr. szilvási zoltán, az országos találmányi hivatal elnökhelyettese beszámolt a nemrég tartott országos ujitói tanácskozásról. szolnok megyében az elmúlt évben az elfogadott és bevezetett ujitások száma egyaránt nőtt, s ez többek között annak köszönhető, hogy a szakszervezetek megyei tanácsa megkülönböztetett figyelemmel kíséri, támogatja a mozgalmat. az országos találmányi hivatal és az szmt között létrejött szocialista szerződés alapján az ujitókat, a vállalatokat tájékoztatják az ujitásokkal összefüggő jogszabályokról, segítséget adnak ezek alkalmazásához./mti/

-.-.-

bb.48. az ndk utazási iroda hirei
ok -cz 1974. április 24.

április 24.-i hatállyal a budapesti metropol szállodában működő ndk utazási iroda képvisellete kiterjesztette működését egyéni utasok részére történő üdülések, körutazások szervezésére, valamint ndk-ba történő szállodafoglalásokra illetve egyéb turisztikai szolgáltatásokra. a képvisellete egyidejűleg interflug járatokra is foglal helyet./mti/

-.-.-

bb.49. hat turnusban fogad az idén betegeket a jósvafői „földalatti szanatórium,,
vid/kz/ok -cz 1974. április 24.

jósvafői gyógybarlangban megkezdték az idei gyógykuráztatás előkészítését. az aggteleki mészkőszirtes fennsík alatt mintegy negyven méter mélységben lévő természetes szilaüregben kialakított „földalatti szanatórium,, ebben az évben májustól szeptemberig hat turnusban fogad harminc-harminc fős csoportokat. természetes gyógykurára. a betegek naponta két részletben hat órát töltenek száz százalék relatív páratartalmu, gyakorlatilag teljesen pormentes levegőjű, magas kalcium ion tartalmu földalatti kurahelyen, felügyelet mellett. a jelentkezőket előzetes orvosi vizsgálatnak vetik alá. az állapotukról törzslapot vezetnek, amely a gyógyulás mértékét igazoló tudományos feldolgozás alapja. a több mint tíz éves - orvosi ellenőrzésen alapuló - tapasztalatok azt mutatják, hogy a kurán résztvevők negyvennégy százalékánál gyógyulás jellegű javulás, megközelítőleg ötven százalékánál pedig tartós tüneti javulás következett be.

az idén is lehetővé teszik, hogy az üzemi dolgozókon kívül más hazai és külföldi betegek is igénybe vegyék a gyógybarlangot./mti/

14.15/ok

- 30 -

NA 15°

bb.50. külföldi vizsgálókészülékek kiállítása
t ol/ol/ie/ok -cz 1974. április 24.

különbéle külföldi anyagvizsgáló berendezésekből és más laboratóriumi eszközökből nyílt kiállítás szerdán a műszeripari szövetkezetek józsef nádor-téri bemutató termében. a műszer és irodagépértékesítő vállalat és a frankfurt am main melletti original hanau cég közös rendezésében a hazai szakterületek érdeklődésére leginkább számotartó ujdonságokat mutatják be a péntekig nyitvatartó kiállításon. előállítójuk az 1906-ban alapított cég nemcsak az első kvarz-lámpák üzzmszerű gyártásáról nevezetes; termékeik köre a sebészetben használatos világítótestektől a bank jegyek, bélyegek valódiságának ellenőrzését biztosító készülékeken át a különféle klimakamrákig terjed. mult évi 53 millió dm értékű termelésük 45 százalékát exportálták, 16 százalékban szocialista országokba. hazánkkal is gyümölcsöző kapcsolataik vannak, s ezt a kiállítást felhasználják arra is, hogy tájékozódjanak esetleges termelési kooperációk lehetőségéről./mti/

-.-.-

bb.51. a ganz-márag művelődési központ
mné/ok -cz 1974. április 24.

cérnahang gyermekkórusának hangversenye április 27-én, szombaton 17 órakor a művelődési központban. közreműködik: az ózdi népművelési intézmények gyermekkórusa, a soroksári zenei tagozatu általános iskola kisdobogs kórusa, az esztergomi petőfi sándor általános iskola énekkara és a magyar uttörők szövetsége központi művészegyüttesének tánckara./mti/

-.-.-

bb.53. a tisztított szennyvíz sem kerül vissza a balatonba
ok -cz 1974. április 24.

a balaton, mint a veszprém megyei közegészségügyi és járványügyi bizottság szerdán veszprémben megtartott ülésén rámutattak egyre nagyobb szerepet kap az üdülvídek ivóvíz ellátásában. az ellátást szolgáló vízkészletnek már több mint az egynegyedét a balatontól veszik ki és ez az arány 1985-ig 80 százalékosra növekszik. ilyen körülmények között közegészségügyi szempontból is rendkívül jelentős környezetvédelmi érdek, hogy tiszta maradjon a balaton vize. e cél szolgálataiban az országos vízügyi hivatal irányításával - a legkonszervatívabb regionális szennyvíz elvezető rendszer épül ki a következő években a balaton partján. először a lovas-alsóörs-balatonalmádi-balatonfüzfői regionális csatornarendszer készül el. még az összegyűjtött és megtisztított szennyvíz sem kerül a balatonba. a séd folyóba vezetik el. hasonlóan oldják meg keszthely és környékének kritikus csatornázási gondjait is./mti/

14.50/ok

- 31 -

NA 15°

bb.52. kgst országok közül először - állandó korrózióvédelmi kiállítás várpalotán

vid/kz/ra cz

1974. április 24.

dr. osztrovszki györgy akadémikus, az országos műszaki-fejlesztési bizottság elnökhelyettese szerdán várpalotán a magyar vegyészeti muzeumban, megnyitotta „a korrózióvédelmi eljárások fejlődése”, című állandó kiállítást. mint hangoztatta, ez a kiállítás a maga nemében egyedülálló a kgst országok körében, illusztrálja a már több ezer éves korrózióvédelem fejlődését, különös tekintettel annak magyarországi kialakulására, multjára. leszögezte, hogy a hazai kutatás és az ipar már nemzetközi elismerést szerzett. ezt mutatja, hogy magyarországon van a kgst inhibitor koordinációs bizottságának központja. a kgst országok körében hazánk a specialistája az elektromos és műanyag festési módszereknek. figyelemreméltó eredményeket értünk el a távvezetékek korrózióvédelmében is./mti/

bb.54. nemzetközi orvosi műszerkiállítás gyulán

vid-kz/mné/ok -cz

1974. április 24.

Nemzetközi orvosi műszer, gyógyászati eszköz, laboratóriumi berendezés és bölcsődei butorkiállítást nyílt szerdán a gyulai dűnter-teremben. a hazai üzemeken kívül csehszlovák, ndk és nszk-beli gyárak vonultatták fel legújabb, legkorszerűbb készítményeiket. a kiállítást dr. sáró andrás, a gyulai megyei kórház igazgató főorvosa nyitotta meg. a megnyitó ünnepség után békés, csongrád, hajdu-bihar és szolnok megye vezető orvosai és egészségügyi-gazdaság vezetői tanácskozáson értékelték a látottakat./mti/

bb.55. rovarfogó fények

vid-kz/mné/ok -cz

1974. április 24.

üzembehelyezték a rovar-fénycsapdákat bács-kiskun megye határában. a szokottnál korábban történt meg, mivel a rendhagyó időjárás miatt az átlagosnál hamarabb éle a rovarvilág is, s az enyhe tél után előreláthatóan különösen nagyarányú lesz a kártevők rajzása. a fénycsapdák, amelyek maguk csalogatják, s fogva tartják a rovarokat, tájékoztatást adnak a szakembereknek az egyes kártevők megjelenéséről, s a terület fertőzöttségéről. egyes fényre nem reagáló kártevőket illatcsapdákkal fognak be. a fény- és az illat-csapdák használata lehetőséget ad egy olyan megbízható „rovarprognózis”, összeállításához, melynek alapján a termelők időben felkészülhetnek a kártevők elhárítására.

egyidejűleg üzembehelyezték a gombabetegségeket jelző hálózatot is. a megye határában az idén már 23 peronoszpóra jelző állomás működik, s valamennyit bekapcsolták az országos adatgyűjtő hálózatba is./mti/

14.55/ok

- 32 -

bb.58. a kisz kb egyetemi és főiskolai tanácsának rendkívüli ülése

t zsu/öv/ok -cz

1974. április 24.

szerdán a kertészeti egyetem dísztermében rendkívüli ülést tartott a kisz kb egyetemi és főiskolai tanácsa, melyre kisz kb április 17-18-i ülése adott okot, ahol megtárgyalták a kisz időszerű munkájának néhány kérdéséről szóló előterjesztést és ezzel kapcsolatban határozatot hoztak.

szücs istvánné, a kisz kb titkára előadásában beszélt arról, mi volt a központi bizottság ülésének célja és milyen megfontolások alapján született a határozat. ismertette azt az öt fő feladatot, amelyet a központi bizottság határozatba foglalt és célul tűzött ki, hogy a következő kongresszusig ezeket a kérdéseket megtárgyalja és a megoldást kidolgozza. ezek a következők: 1./ a kisz szakmai-politikai útmutatásának, a tagok erkölcsi-politikai világnézeti elkötelezettségének, kiállításának, az alapszervezetek aktivitásának és fegyelmeinek növelése. 2./ a marxista-leninista propaganda és vezetőképzés összehangjának tervszerű fejlesztése. 3./ az országos és területi programok, valamint az irányítás életkorok és rétegek szerinti jobb differenciálása, a függetlenített apparátus szervezetének és munkastilusának továbbfejlesztése. 4./ a fiatalok legfontosabb területi foglalkoztatásának, szabadidejük célszerű, hasznos eltöltésének az illetékes szervekkel összehangolt megszervezése. 5./ a tömegsport és testedzés koncepciójának kidolgozásában, feltételeinek és szervezeteinek létrehozásában, eredményes működtetésében, való aktív kezdeményező részvétel. ezek után szücs istvánné részletezte, hogyan történjék mindez az egyetemeken és főiskolákon. ismertették az 1975. évi feladatokat, s irányelveket adtak az 1975. áprilisig terjedő időszak kisz-munkájának tervezéséhez. az ülésen értékelték az 1974. -es forradalmi ifjúsági napok előkészítését és lebonyolítását is./mti/

bb.57. összejövétel az ifju muzeumbarátok klubjában

i/nn/pv/ra cz

1974. április 24.

az ifju muzeumbarátok klubja csütörtökön délután fél öt órakor tartja legközelebbi összejövételét a szépművészeti muzeumban. ekkor az „amerigo tot”, és „vasarely”, című filmek vetítésére kerül sor, diapozitívokkal kísért előadás keretében.

a klub vezetősége és a muzeum igazgatósága minden fiatalt szívesen lát./mti/

14.50/ra

-33-

14.15.00

bb 59. európa legnagyobb nyultenyésztő gazdasága a mecseki hegyháton - országos szakmai bemutató a bikali állami gazdaságban

vid/kz gi -cz

1974. április 24.

európa legnagyobb és legmodernebb nyultenyésztő gazdasága alakult ki az utóbbi években a mecseki hegyháton fekvő bikalon. az itt működő állattenyésztő állami gazdaság az idén öt és fél millió kiló nyulhúst állít elő és exportál a nyugat-európai országokba. bikalon dolgozták ki - a gödöllői kisállattenyésztési kutatóintézet közreműködésével - a tenyésztés és a hizlalás nagyüzemi technológiáját, s valósították meg elsőként az intenzív iparszerű tartást.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium ennek megfelelően a bikali állami gazdaságot tette meg a nagyüzemi házi nyultenyésztés rendszergazdájává. e rendszer megismertetése végett a minisztérium országos jellegű szakmai bemutatót és tanácskozást szervezett szerdán bikalon. a kétszáznál több meghívott szakembert zámbo istván igazgató tájékoztatta a gazdaság nyultenyésztéséről, eredményeiről és tapasztalatairól, valamint az immár önálló állattenyésztési ágazat jövedelmezőségéről, értékesítési- és exportlehetőségeiről.

az állami gazdaság a gödöllőn kinemesített „fehér gyöngy”, elnevezésű hushibrid-nyulat tenyésztő, amely gömbölyded alakja és hófehér külseje miatt kapta a szép nevét. az államilag elismert házi nyul tulajdonságai ugyszólván minden vonatkozásban felülmúlják a hagyományos fajtákat. nagy biológiai értékű, könnyen emészthető hús van, méltán tartják tehát az élelmezéstudományi szakemberek a nyulat a jövő hústáplálékának.

a bikali „fehér gyöngy”, nyul és tenyésztési-tartási technológiája iránt több szocialista ország érdeklődik. a vietnami demokratikus köztársaságban már működik is a bikali szakemberek által épített és berendezett nyulfarm, s az ott szerzett tapasztalatok lehetőséget adnak arra, hogy a harmadik világ fejlődő országai számára speciális tenyésztési-tartási technológiát dolgozzanak ki és esetleg új típusú házi nyulat nemesítsenek ki. /mti/

--

15,25/gi

-34-

A-16¹²

bb 56. huszonöt éves a szocialista magyar közművelődési könyvtárügy - megemlékezés az évforduló alkalmából

t nn pv bh -cz

1974. április 24.

a szocialista magyar közművelődési könyvtárügy negyedszázados jubileuma alkalmából szerdán a szakszervezetek országos tanácsának székházában a művelődésügyi minisztérium, a magyar könyvtárosok egyesülete és a szakszervezetek országos tanácsa rendezésében megemlékezést tartottak. ezen megjelent garamvölgyi józsef művelődésügyi miniszterhelyettes, virizlay gyula a szot titkára, molnár ferenc, az mszmp központi bizottsága, tudományos, közoktatási és kulturális osztályának helyettes vezetője, a magyar könyvtárügy számos képviselője.

bevezetőjében virizlay gyula, a szot titkára elmondta, hogy az elmúlt 25 év alatt könyvtáraink - összhangban a társadalmi, gazdasági eredményekkel - jelentős eredményeket értek el. különös fontosságot ad az évfordulónak, hogy nem sokkal az mszmp központi bizottsága közművelődési határozatának közzététele után erült rá a sor. ennek végrehajtása könyvtáraink legfőbb feladata. ezután garamvölgyi józsef művelődésügyi miniszterhelyettes ünnepi beszédében hangsúlyozta:

- amikor az első városi és falusi, üzemi és műhelykönyvtárak ezelőtt 25 évvel kinyitották kapuikat, vagy az esetek többségében - csak „szekrényajtókat”, nem volt többé akadály annak, hogy a munkásság és a parasztság, az ország valamennyi dolgozó és tanuló állampolgára szabadon hozzájuthasson a könyvekben megőrzött szellemi kincsekhez. a közművelődési könyvtári szolgálat valamennyi településen és jelentősebb munkahelyen való megszervezésére úgy tekintünk, mint a szocialista könyvtárügy legforradalmibb tetteire.

a párt művelődéspolitikájában, közművelődéspolitikájában ma is fontos szerepet szán az olvasási kultúra fejlesztésének, s leghatékonyabb eszközeinek, a 25 évvel ezelőtt alakult közművelődési könyvtáraknak. erről tanuskodik az mszmp központi bizottságának március 19-20-1 ülése is. a határozat abból a tényből indul ki, hogy az olvasás ma is a művelődés egyik legáltalánosabb formája; a könyv, a könyvtár egyik fontos eszköze a világnézet, az izlés, az életmód, az életforma és magatartás alakításának a szocialista ember formálásának.

/folyt. köv./

- 35 -

15.25 bh

A-16¹²

bb 56. /huszonöt éves ... 1. folyt./ bh

a magyar könyvtárügy negyedszázados történetét áttkintve a ~~minisztérium~~ helyettes, a közművelődési párt-határozat célkitűzéseit elemezve megállapította, hogy köz-művelődési könyvtáraink fő feladata ebben a szellemben a szocialista eszmeiségű kulturális alkotások terjesztése, a mult és jelen haladó szellemü értékeinek közvetítése, a hazafias és internacionalista nevelés segítése, a szocialista demokrácia kiszélesítése, a közösségi szellem, a közéleti aktivitás fejlesztése.

- a könyvtári rendszerünk fejlődésében kialakult irányok és fejlesztési koncepciók jó előfeltételeket biztosítanak a párthatározatok végrehajtására - mondotta a továbbiakban garam-völgyi józsef. el kell és el is fojzuk érni, hogy még ebben az évben minden megyében és a fővárosban is elkészüljenek a tanácsai, a szakszervezeti és az iskolai könyvtárak egyeztetett, a három hálózat együttműködési területein is jól kimunkált tervei. az előttünk álló ötéves tervben elsősorban a munkás-osztály könyvtári ellátására kell a figyelmet összpontosítani. a legnagyobb munkástömegeket koncentráló városokban, kerületekben, üzemekben az irányelveknek megfelelő nagyságu könyvtárakat kell építeni, illetve a meglévőket kell korszerűsíteni, bővíteni. nagy-budapest könyvtári ellátásának gyökeres megjavítását közművelődésünk egyik kiemelt feladatának tartjuk. a legnagyobb munkás tömegeket kiszolgáló könyvtárakat a szakember-ellátásban is előnyben részesítik. a könyvtárosképzés és továbbképzés központjába állítják a munkásság olvasási kulturájának emelésével, tájékozási készségének továbbfejlesztésével kapcsolatos ismeretek megszerzését.

valamennyi könyvtár terveiben, tevékenységében, kettős feladatot kell előtérbe helyezni: egyrészt tovább kell szélesíteni az olvasóközönség körét, új és új olvasók bevonásával, másrészt fokozottabb figyelmet kell fordítani az értékes, jobb, hasznosabb irodalomra. mindennek egyik fontos előfeltétele, hogy a könyvtárak ,, érték-közvetítő, ,, feladataik tudatosabb és politikusabb érvényesítésével fejlesszék állományukat, fokozzák benne a szocialista eszmeiségű szépirodalmi művek, a politikai-társadalmi és történeti problémákat feldolgozó alkotások, valamint a tudományos-műszaki ismereteket közlő kiadványok arányát.

a közművelődési párthatározat kulcsfontosságú szerepet szán a közösségi művelődésnek. ennek a könyvtárak munkájában eddig eléggé fel nem ismert, vagy csak igen kis mértékben kiaknázott lehetőségei vannak. elsősorban a szocialista brigádok, az ifjuság körében kell általánossá tenni az olvasó-közösségek megszervezésének kialakítását, meg kell teremteni az olvasmányok kollektív megbeszélésének, aktív megvitatásának formáit is./folyt. köv./

- 36 -

M 162e

bb 56. / huszonöt éves ... 2. folyt./ bh

ehhez pedig javítani kell a könyvtárosok hozzáértését, meg kell nyerni és aktivizálni az írói-alkotói műhelyek tagjait, az egyetemi és a főiskolai hallgatókat. a könyvtári munka ,, rangemelését,, igen hatékonyan segítheti a tudományos kutatás, amelynek a közeljövőben pontosabb megbízhatóbb ismereteket kell szolgáltatnia a munkásság és a többi kiemelt társadalmi réteg művelődési, olvasási, könyvtárhasználati szokásairól.

az olvasó-nevelő feladatok megoldásában nagy mértékben kívánnak támaszkodni az ,, olvasó népért,, - mozgalomra. azt várják tőle, hogy céljai között kiemelten szerepeljen az olvasó munkás eszményének megvalósítása, a mozgalom erejével segítse elő az olvasás tekintélyének növekedését, mozgósítva a szellemi és anyagi erőforrásokat. a közművelődési törvénnyel párhuzamosan, vele összhangban lát majd napvilágot az új könyvtári törvényerejű rendelet is. ez azokat az eredményeket foglalja majd össze és teszi a jövőre nézve kötelező normává, amelyeket az egész magyar könyvtárügy ezen belül a közművelődési könyvtárak - az elmúlt negyedszázadban elért.

az ünnepség befejezéseként garamvölgyi józsef emlékplakettet adott át azoknak, akik 25 éve, vagy még régebben látják el könyvtárosi feladataikat. a jubileumi kitüntetést 108-an kapták meg. végül a művelődésügyi minisztérium nevében mikrobuszt ajándékoztak a szakszervezetek pest megyei tanácsa könyvtárainak./mti/

--

bb 60. filozófiai klubdélután a kossuth-klubban

i nm/pv gi -cz

1974. április 24.

a tudományos ismeretterjesztő társulat budapesti szervezetének filozófiai szakosztálya ,, az epikureizmus és a hellenizmus,, címmel klubdélutánt rendezett szerdán a kossuth-klubban. bevezető előadást redl károly, a magyar tudományos akadémia filozófiai intézetének tudományos munkatársa tartott. ezt követte pais istván egyetemi docens és bolla jános, az elte latin intézete tanársegédjének korreferátuma. /mti/

--

bb 61. kedden este hazaérkezett

/mmé gi -cz

1974. április 24.

nagy-britanniából a szot küldöttsége, amely nemestlaci tivadar főtitkárhelyettes vezetésével a skót szakszervezetek 77. kongresszusán vett részt. a küldöttség nagy-britanniai tartózkodása során látogatást tett a brit tuc székházában, ahol megbeszélést folytatott len murray-val, a tuc főtitkárával. /mti/

--

15,40/gi

- 37 -

M 162e

bb 62. a kongresszusi munkafelajánlásokról tárgyalt a kőbányai aktiva-értekezlet

t sl/fné gi ie -cz

1974. április 24.

a kőbányai üzemek gazdasági vezetői, társadalmi aktivistái, szocialista brigádvezetői szerdán, az egyesült villamosgépgyár művelődési házában aktivaértekezleten tárgyaltak a kongresszusi munkaverseny kibontakozásáról. a szocialista brigádvezetők elmondották, hogy vállalatuk kollektívái a xi. pártkongresszus és hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére nagyértékű munkafelajánlásokat tettek, amelyek teljesítésével az ötéves terv sikeres megvalósítását segítik.

a kőbányai textilművek dolgozói például elhatározták, hogy ruhagyáraink, köztük a szegedi ruhagyár felajánlásához kapcsolódva, az idén 1,2 millió méter szintetikus anyagot készítenek terven felül, többszáz ezer iskolaköpeny varrásához. az egyesült villamosgépgyár 250 szocialista brigádja a szervezésben és a műszaki fejlesztésben rejlő tartalékokat felhasználva 8 százalékkal csökkenti az önköltséget. a phylaxia oltóanyagtermelő vállalat kollektívája nevében mátyás jakabné elmondta, hogy 50 százalékkal növelik a borjutápszerek gyártását. simándi jános, a máv északi járműjavító vállalat szocialista brigádvezetője arról számolt be, hogy tovább növelik a javítási munkák tervszerűségét, az az üzemszempont pedig, ahol ő dolgozik, az idén egy diesel motort javít ki a terven felül. a máv villamos felsővezetéképítési főnökség képviselőjében kelemen istván brigádvezető a többi között bejelentette, hogy a vasút dolgozói 1974 december 31 helyett már november 30-ra befejezik a szajol-békéscsaba-lökösháza közötti vonalszakasz vilamosítását.

a finommechanikai vállalat igen jelentős mértékben növeli exporttermelését, a remix gyárban a technológiai fegyelem betartására és a minőség javítására fordítják a legnagyobb gondot, az öntödei vállalatnál pedig - a lakásépítési program teljesítéséhez - az eddigieknél teljesebben kielégítik az igényeket öntöttvas radiátoroktól. az utóbbi vállalatnál azt is elhatározták, hogy az idén 600, jövőre pedig 1000 tonna olyan különleges öntvényt készítenek, amit eddig csak külföldről tudtak beszerezni a népgazdaság részére.

/folyt. köv./
15,50/gi

- 38 -

M-16²⁰

bb 62. /a kongresszusi ... 1. folyt./gi

szinte valamennyi felszólaló azt is elmondta, hogy üzemének dolgozói a kerület gazdagítását, szépítését is fokozottan segíteni akarja. a legtöbb helyen a brigádok az idén két kommunista műszakot szerveznek, amelynek munkabérént a kerület új 100 személyes bölcsődéjének létrehozására ajánlják fel. elhatározták azt is, hogy a felszabadulás 30. évfordulójára befejezik a magyar-szovjet barátság parkjának építését, s társadalmi munkában sporttelepet létesítenek a csajkovszkij parkban.

az aktivaértekezlet résztvevői örömmel üdvözölték szakali józsefnek, a x. kerületi pártbizottság első titkárának azt a bejelentését, hogy kőbányán tömeges lakásépítkezés kezdődik. a kerepesi ut kőbányai oldalán, a kerület központjában, az ujhegyen, a ceglédi és a bihari-úton több mint tízezer lakás épül a negyedik és az ötödik ötéves tervidőszakban. az aktivaértekezlet kérte a kerületi párt, tanácsi és társadalmi szerveket, szorgalmazzák, hogy a negyedik ötéves terv befejezéséig mintegy 2500 lakást adjanak át, s az új lakótelepeken a lehetőség szerint elégítsék ki az üzemi lakásépítési igényeket.

szakali józsef azt is elmondta, hogy az elmúlt évi jó eredményeiért a kerület 36 üzeme nyerte el a kiváló vállalat, illetve az élüzem címet. az idei első negyedév is sikeres volt, a kőbányai üzemek nagy többsége az elmúlt évinél is jobb eredményeket ért el, s a kongresszusi munkavállalások nyomán méltan lehet számítani további munkasikerekre. /mti

--

tbb 63. dr. szabó józsef rendőralezredes

/mné gi -cz

1974. április 24.

a belügyminisztérium dolgozója 43 éves korában elhunyt.

bucsuztatása - katonai tiszteletadással - április 29-én 15 órakor lesz a farkasréti temetőben.

belügyminisztérium

/mti/

--

16,00/gi

-39-

M-16²⁰

bb 65. elhunyt pitroff gyula

se bh -cz

1974. április 24.

rövid szenvedés után, 76 éves korában elhunyt pitroff gyula ujságíró, az mti nyugalmazott munkatársa. hamvasztás utáni bucsuztatása május 10-én 10 órakor lesz a farkasréti temetőben.

magyar ujságírók országos
szövetsége

magyar távirati iroda

/mti/

-.-

bb 64. rendőrségi hírek

mmé bh -cz

1974. április 24.

bács-kiskun megyében tassa határában sztojka józsef 58 éves ócskavas-gyűjtő dunavecsei lakos álló lovaskocsiját - az arra haladó tehergépkocsitól megriadt ló - az árokba rántotta. a kocsin tartózkodott a hajtó felesége, sztojka józsefné 54 éves háztartásbeli és olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után meghalt. a vizsgálat folyamatban van.

somogy megyében öreglak határában rozner zoltán 22 éves tsz-kovács, helyi lakos motorkerékpárral az utkanyarban áttért a menetirány szerinti baloldalra és összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő nyergesvonatatóval. a baleset következtében mindkét jármű kigyulladt és a motorkerékpár vezetője, valamint utasa farkas tiber 19 éves traktorvezető, öreglaki lakos olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

budapesten a xiv. kerület nagy lajos király ut és a lengyel utca torkolatánál pálházi vince 45 éves gépkocsivezető budapesti lakos tehergépkocsival szabálytalan kanyarodás közben nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött a 68-as jelzésű villamossal. a baleset következtében pálházi vince és kicska andrásné 50 éves konyhai dolgozó budapesti lakos a tehergépkocsi utasa olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a villamos vezetőjét kőhalmi jánosné, 24 éves budapesti lakost súlyos, egy vilamosutast könnyű sérüléssel szállítottak kórházba a mentők./mti/

-.-

- 40 -

16.00 bh

MA 16³⁵

bb 66. üzletkötések és kooperációs tárgyalások - bezárta kapuit a hungaroplast,74

t sb pv ie bh ó-cz

1974. április 24.

szerdán zárult a hungaroplast,74 nemzetközi műanyag-ipari szakkiallitás, amelyen öt napon át 16 ország 122 vállalata, cége mutatta be korszerű termékeit, különféle műanyag-alapanyagokat, félkész és késztermékeket, technológiai berendezéseket, műszereket és gépeket. több ezer hazai és külföldi szakember kereste fel a kiállítást és folytatott üzleti tárgyalásokat, kooperációs megbeszéléseket.

a fővárosi műanyagipari vállalat megállapodást kötött a dow chemical világcég európai képviselőjével. a szerződés alapján a partnertől kapott alapanyagból a magyar vállalat megkezdte a savnak, lúgnak és más maró vegyszernek rendkívül jól ellenálló műanyagtartályok, csövek gyártását. a külföldi cég nemcsak alapanyagot ad magyar partnerének, hanem rendelkezésére bocsátja gazdag műszaki tapasztalatait és minőségellenőrzési módszerét is. a külföldi alapanyagból a következő hónapokban fognak hozni a nagy, 50-90 köbméteres vegyi anyag-tároló tartályok előállításához, s a jövő évben megkezdik a saválló csövek sorozatgyártását.

a kiállítás idején számos külföldi céggel kezdett tárgyalást a chemolimpex külkereskedelmi vállalat. az olefin-program alapján 1975 után várható termékeink értékesítéséről a magyar vállalatok a külföldi partnerekkel folytatott megbeszéléseken lehetőségeket kerestek kooperációs termelési kapcsolatok létrehozására is. egyebek között a tiszai vegyi kombinát korszerű laminált fólia magyarországi gyártásáról, tárgyalott több nyugat-európai céggel. az ndk műanyagipari vállalatai kollektív bemutatóval vettek részt a nemzetközi kiállításon, amelyen tovább bővítették üzleti kapcsolataikat kgst-beli partnerekkel, valamint belga, francia, svéd, svájci és nszk-beli cégekkel. a rendezők és a kiállítók véleménye szerint sikerrel zárult az idei kiállítás./mti/

-.-

bb 67. a piért jubileumi ünnepsége

t kf kf ie bh -cz

1974. április 24.

a piért kereskedelmi vállalat alapításának 25. évfordulója alkalmából a vállalat dolgozói szerdán ünnepséget tartottak. dr.fabri istván vezérigazgatóhelyettes elmondotta, hogy a piért - amely egyik fontos feladatuként másfélmillió iskolás tan-szerellátásáról is gondoskodik - mintegy 30,000 üzletbe az idén már több mint 3 milliárd forint értékű papírárut szállít.

az ünnepségen a vállalat 71 alapító tagját - aki ma is aktív dolgozó a piért-nek - aranygyűrűvel jutalmazták./mti/

-.-

- 41 -

16.07 bh

MA 16³⁵

bb 68. aláírták a vasutasok kollektív szerződését

kt mmé ie bh la

1974. április 24.

urbán lajos, a MÁV vezérigazgatója és szabó Antal, a vasutasok szakszervezetének főtitkára szerdán aláírta a vasutasok kollektív szerződésének 1974. évi függelékét, amely az eddigieken kívül egyebek között a gyermekgondozási segélyen lévő kismamák részére teljes nyereségrészesedést, a továbbtanuló anyák részére eredményes vizsgázásuk esetén gyermekenként évi 2-2 nap jutalomszabadságot biztosít. /mti/

--

bb 69. volt szovjet ösztöndíjasok országos szakmai értekezlete

mmé bh la

1974. április 24.

szerdán délelőtt csaknem 200 mezőgazdasági és élelmezésügyi szakember gyűlt össze a szovjet kultúra és tudomány házában a volt szovjet ösztöndíjasok első országos szakmai értekezletén, amelyet a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium, az MSZBT ösztöndíjas bizottsága, valamint a szovjet kultúra és tudomány házának igazgatósága szervezett. a megjelenteket kazarecki kálmán miniszterhelyettes üdvözölte. az értekezleten részt vett és felszólalt a szovjet egyetemi oktatók hazánkban tartózkodó delegációjának tagja, a.m. tulikov kandidátus, a moszkvai tyimirjazev akadémia docense, aki meleg szavakkal köszöntötte a találkozó résztvevőit, köztük megjelent volt tanítványait. ezt követően előadás keretében tájékoztatta a jelenlévőket a szovjet mezőgazdaság eredményeiről, helyzetéről és perspektívájáról. az értekezlet a délután folyamán kazarecki kálmán vitaindító referátumával folytatódott, majd az azt követő vitával zárult. szerdán két további szakmai találkozóra került sor a székesfehérvári videotonban és a balatonfüzfi nitrokémiai ipartelegen, ahol a szovjet egyetemi oktatók delegációjának tagjai találkoztak volt tanítványaikkal. /mti/

--

- 42 -

M 17^u

bb 70. felhasználható: 18 órától

jubilál a mosdósi gyermek-tüdőintézet

vid ká bh la

1974. április 24.

a somogy megyei mosdóson szerdán, a gyermek-tüdőintézet működésének negyedszázados évfordulója alkalmából kiállítás nyílt és hangversenyt rendeztek. a tárlaton tóth judit szőnyegtervező és leitner sándor festőművész alkotásait mutatták be a mosdósi intézet dolgozóinak és ápolójainak. /mti/

--

bb 71. felhasználható: 18 óra után!!

a „primavera”, Leánykórus bemutatkozó hangversenye székesfehérvárott

vid ká bh la

1974. április 24.

fejér megye legújabb kórusa, a „primavera”, Leánykórus mutatkozott be szerdán este székesfehérvárott, az építők pintér károly művelődési házában. az új kórus a kórusok országos tanácsa fejér megyei szervezetének ösztönzésére alakult. /mti/

--

bb 72. detre lászló

fné bh la

1974. április 24.

akadémiai rendes tag „a hazai változócsillag-kutatás asztrofizikai jelentősége”, címmel szerdán megtartotta székfoglaló előadását a magyar tudományos akadémián. /mti/

--

bb 73. ádám györgynek,

mmé bh la

1974. április 24.

az ELTE rektorának a venezuelai köztársaság nagykövetsége nevében leonardo azparren gimenez ideiglenes ügyvivő szerdán mintegy 100 könyvből álló spanyolnyelvű könyvtárat adott át. a szépirodalmi, szociológiai, társadalomtudományi művekből álló könyvajándékot a spanyol tanszék könyvtárának adományozta a nagykövetség. /mti/

--

- 43 -

17.10 bh

M 18°

bb 74. embargó 19 óráig!

Losonczi pál részvéttávirata

/mné gi la

1974. április 24.

dr. hc. Franz Jonas, az osztrák köztársaság szövetségi elnöke elhunyt alkalmából Losonczi pál, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki részvétét az elnöki képviselőt ellátó dr. Bruno Kreisky szövetségi kancellárnak és az elhunyt szövetségi elnök özvegyének. /mti/

--

bb 76. a belföldi szerkesztőség hirjegyzéke 13 órától 18 óráig

/gi la

1974. április 24.

37. a Tolna m. tanács vb. ülése
38. tűz
39. fiatalok a művelődési házakban
40. alumíniumgyár
41. termékváltás a borsodi házgyárban
42. Akadémia régészeti kutató intézete
43. Sjatótájékoztató csepelen
44. Szovjet gazdasági delegáció
45. szir gazdasági delegáció
46. Csehszlovák-magyar vízügyi tárgyalások
47. újítások
48. ndk utazási iroda
49. jósvafői „földalatti szanatórium”
50. külföldi vizsgáló készülékek kiállítása
51. Ganz Mátyás művelődési központ
52. korrózióvédelmi kiállítás
53. tisztított szennyvíz
54. nemzetközi orvosi műszerkiállítás
55. rovarfogó fények
56. a könyvtárügy jubileuma
57. ifjú muzeumbarátok klubja
58. a Kisz kb. egyetemi és főiskolai tanácsának ülése
59. szakmai bemutató a Bikali ágban
60. filozófiai klubdélután
61. hazaérkezett nemeslaki tivadar
62. kőbányai aktivaértekezlet
63. elhunyt dr. Szabó József rendőrelvezredes
64. rendőrségi hírek
65. elhunyt Pitroff Gyula

/folyt. köv./
18,20/gi

- 44 -

NA 1875

bb 76. /a belföldi ... 1. folyt./gi

66. hungaroplast, 74
67. piért
68. vasutások kollektív szerződése
69. volt szovjet ösztöndíjasok
70. gyermek tüdőintézet jubileuma
71. „primavera”, Leánykórus
72. akadémiai székfoglaló
73. spanyol könyvek az elte-nek
74. Losonczi részvéttávirata
75. közgazdász tanácskozás Balatonfüreden
76. hirjegyzék

/mti/

--

bb 77. szolidaritási gyűlések országsszerte

ö vid kz mné bh la

1974. április 24.

a faszizmus elleni harcban résztvevő volt ellenállók által kezdeményezett európai béke és biztonsági napok keretében szegedén nagygyűlést, az ország több más városában pedig ifjusági szolidaritási gyűlést rendeztek. az országos béketanács, a magyar partizán szövetség, az európai biztonság és együttműködés magyar nemzeti bizottsága és több más szerv közös rendezésében lezajlott szegedi nagygyűlésen a város üzemeinek, intézményeinek, társadalmi szerveinek képviselői vettek részt. megjelent dr. Ágoston József, a Csongrád megyei pártbizottság titkára és dr. Ozvald Imre, a szegedi városi pártbizottság titkára is.

a nagygyűlés résztvevőit Fehér Lajos, az MSZMP politikai bizottságának tagja, a magyar partizán szövetség elnöke köszöntötte, majd dr. Siklós János, a szot elnökségének tagja, a népszava főszerkesztője mondott beszédet. többek között méltatta a leszerelés és a népek közötti együttműködés fontosságát, a szovjetunió és a szocialista országoknak a béke megvédése érdekében tett kezdeményezéseit. a nagygyűlés résztvevői a város lakossága nevében állásfoglalást adtak közre. ebben felemelték tiltakozó szavukat az imperialista hatalmak mértéktelen, a józan emberi értelemnek ellentmondó fegyverkezési hajszája ellen, az emberiség egyetemes békéje és boldogulása érdekében.

/folyt. köv./

- 45 -

17.30 bh

NA 1875

bb 77. /szolidaritási gyűlések ... folyt./ bh

Békéscsabán ezer középiskolás vett részt a vásárhelyi pál ut-híd- és vízműipari szakközépiskola nagytermében rendezett szolidaritási gyűlésen. néhány órával később a megyei állami építőipari vállalat központjának nagytermében a város üzemeinek fiataljai fejezték ki szolidaritásukat a világ összes haladó erőivel, s tiltakoztak az agresszív imperialista erők békeellenes mesterkedései miatt. a dunaujvárosi vasmű művelődési házában a helyi és a sárbogárdi fiatalok - együttesen mintegy kétezren - tüntettek a chilei katonai junta terrorja és antidemokratikus intézkedései ellen. követelték Luis Corvalán elvtárs és a többi haladó politikus szabadon bocsátását. a demonstráció befejezése után a budapesti irodalmi színpad tagjai és a hazánkban tanuló chilei fiatalok adtak műsöt. egyidejűleg ifjúsági szolidaritási gyűlés zajlott le sárbogárdon, mezőfalván és fejér megye más községeiben is. székesfehérvárott a gárdonyi Géza művelődési ház irodalmi színpada több helyen is bemutatta a „Chile, 73,„ című irodalmi összeállítást.

a ganz villamossági művek szolnoki gyárában hazánkban tanuló sok külföldi diák részvételével tartottak szolidaritási gyűlést, s ehhez kapcsolódóan megnyitották a chilei nép harcát bemutató kiállítást.

zalában szerdán történt meg az április 24-30. között lezajló ifjúsági szolidaritási napok megnyitása. a megnyitó gyűlést nagykanizsán tartották meg a diákok és munkásfiatalok részvételével. a gyűlésen ott voltak több ország hazánkban tanuló fiataljai is. mint bejelentették, a zalai fiatalok 500 ezer forint értékű társadalmi munkát ajánlottak fel egy vietnami szakmunkásképző iskola építési költségeinek fedezéséhez./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 27. sz. hír: /takarékoskodjunk az ivóvízzel..../
második bekezdésének hetedik sorától a szöveg helyesen:

... a fővárosi vízművek közli a x., a xvii., és a xviii. kerület lakosságával, hogy munkanapokon reggel 6 és 8 óra között, illetve este 20 és 23 óra között tudja a megszokott vízellátást biztosítani./mti/

--

HA 1950

- 46 -

parlament

bkk. 3. /megkezdődött...11.folyt./e-um

beszámolt arról, hogy az előzetes társadalmi vita során elhangzottak olyan javaslatok is, amelyek nem kerültek be a törvénytervezet paragrafusai közé. ilyen volt például az is, amelyben a házasság előtti kötelező orvosi vizsgálatot sürgették. ennek kimaradását meggyőzően indokolta az egészségügyi miniszter, a képviselő véleménye szerint azonban a kérdést nem szabad végleg levenni a napirendről. annál is inkább, mert „törvényesítése,, a házasság előtti család- és nővédelmi tanácsadáson való már amúgy is kötelező részvétel továbbfejlesztése lenne.

sas kálmán /heves megye, 4.vk./ a cement- és mészművek ----- bÉlapátfalvai gyárának igazgatója egyetértéssel nyugtázta, hogy a törvényjavaslat a gyermek elhelyezését illetően mellözi a kor és nem szerinti megkülönböztetést, s a gyermeket annál a szülőnél kell elhelyezni, akinél a kedvezőbb testi, értelmi és erkölcsi fejlődés biztosított. a gyermek nemére és korára való utalás az eddigi gyakorlatban sok zavart okozott. gyakran előfordult, hogy a válás után a gyermek elhelyezésére vagy elhelyezésének megváltoztatására indított pereket nem a szülői szeretet vagy a gyermek érdekének szem előtt tartása motiválta. nem egyszer a szülők ezzel egymás iránti bosszújukat akarták kiélni, gyakran hideg számítás - a tartásdíj elkerülése, a lakás megszerzése - huzódott meg a gyermekhez való ragaszkodás mögött.

a képviselő hangsúlyozta: a fiatal nemzedék egészséges fejlődésének feltétele, hogy a szülők rendezett házasságot éljenek, ezt kívánja biztosítani jogi eszközökkel a családjogi törvény módosítása is. elszomorító adatok beszélnek a rendezetlen családi körülmények között élő gyermekek sorsának alakulásáról. a szabadságvesztés büntetésre ítélt fiatalok közül több, mint 70 százalékánál a bűnözés a szülői ház hibájára vezethető vissza. a szülők házasságának felbontása megviseli a gyermeket, mégsem lehet azt állítani, hogy a gyermek számára a válás a fő ártalom. sokkal inkább károsak annak kísérő jelenségei: a családi szeretet megbomlása, a gyűlölködés. az elkeseredett vagy magányossá vált gyermek többnyire figyelmetlenné, cinikussá válik, nem képes magát tanulmányaival lekötönni. az ilyen környezetben élő fiataloknak semmit sem használ, hogy szüleik nem váltak el.

/folyt.köv./

16.38/um

- 37 -

bkk 3./ megkezdődött 12.folyt./um

mindeddig a szülő - akinek a bíróság a gyermeket odaitélte - abban a tévhitben élhetett, hogy végérvényesen övé a gyermek, akkor is, ha később nem megfelelő gonddal neveli. - az elhelyezés megváltoztatásának lehetősége, ennek törvénybe iktatása rendkívül jó garancia lesz a gyermek helyes, gondos nevelésére: aki egyszer bírói döntés vagy közös megegyezés alapján megkapta a gyermeket, annak a továbbiakban is maximálisan törődnie kell nevelésével. ennek hiányában mindenkinek számolnia kell azzal, hogy az új rendelkezés alapján a másik szülőhöz kerülhet gyermeke. a képviselő hozzáfűzte: a módosított családjogi törvény idevágó paragrafusának helyes alkalmazása a gyermekek érdekeinek valóságos megállapítása szükségessé teszi, hogy az eddiginél részletesebb és alaposabb környezettanulmányok álljanak a bíróságok rendelkezésére, amelyekből egyértelműen megállapíthatók a helyes döntéshez nélkülözhetetlen objektív és szubjektív tények.

Lakos zoltánné /zala megye, 7.vk./, a zala megyei kötött- és kézműipari vállalat letenyei üzemének szakmunkása kiemelte: rendkívül jelentősek a törvényjavaslatban rögzített szülői kötelezettségek. társadalmunk jogosan várja el minden szülőtől, hogy gyermekét a szocializmus eszméihez hű, hazáját, népét szerető, a szocializmus építését hasznos munkával szolgáló emberré nevelje. a szülők azonban e kötelességüknek csak akkor tudnak hiánytalanul eleget tenni, ha munkájukkal, magatartásukkal, egész életükkel példaképpül szolgálnak gyermekeiknek, s ugyanakkor e felelősségteljes munkához a társadalmi szervek a jövőben több segítséget nyújtanak - fűzte hozzá.

Lakos zoltánné helyesléssel fogadta azt, hogy az erőkhöz mérten szélesíteni kívánjuk a gyermekek intézeti elhelyezésének lehetőségeit, ha gondozásuk, nevelésük, tartásuk, testi, értelmi, vagy erkölcsi fejlődésük a szülői gondozásban nem biztosítható. követendő példaként említette a nagykanizsai járásban felépült csapi községi körzeti cigánykollégiumot, ahol az elhelyezett gyermekek értelmi, erkölcsi és testi fejlődése rendkívül eredményes.

/folyt.köv./

- 38 -

16.45/um

bkk 3./ megkezdődött ...13.folyt./um

a képviselő kitért arra, hogy a házasságkötési korhatár fölemelése helyes, reális. általános tapasztalat, hogy a 18, illetve a 16 évnél fiatalabb férfiak és nők jelleme, felelősségérzete még kiforróban van; még nem elég érettek egy, az egész életre kihatós felelősségteljes lépés megtételére. indokolt az a rendelkezés is, amely szerint a házasságot általában nem lehet azonnal megkötni, hanem csak a szándék bejelentését követő 30 nap elteltével. fontos, hogy a meghozandó törvény az állampolgárok széles körben megismerjék, helyesen értelmezzék, éljenek megfelelően vele. a jogalkalmazók pedig tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a módosított családjogi törvény rendelkezései a gyakorlatban maradéktalanul érvényesüljenek.

szünet következett, majd varga gáborné elnökletével folytatódott az ülés.

sebesi lászlóné /békés m, 5.vk./ általános iskolai pedagógus kiemelte, hogy a törvényjavaslatban megfogalmazott törekvések és gondolatok valódi tartalmat adnak - a szó jó értelmében vett családi kötelek erősítésén túl - a pedagógusok munkájának is. az iskola és a család közötti jó kapcsolatok megteremtése és ápolása, az eredmények e szála szorosabbra fűzésében - a pedagógusok munkájának egyik mércejét jelentik. jóval kevesebb időt töltenek ma a gyerekek a családban, mint szüleik töltötték a maguk idejében. az iskola egyre nagyobb részt vállal a nevelésből, mind több idejét leköti a gyerekeknek.

elmarasztalólag szólt a képviselő azokról a szülőkről, akik a nevelés gondjait a maguk részéről megoldottnak tekintik azzal, hogy gondoskodnak gyermekük táplálásáról, öltöztetéséről és iskoláztatásáról - a többit a tanintézetre bizzák. az iskolák, a pedagógusok nevelőmunkája önmagában is sokat jelent, de nem mindent - csak a családi neveléssel összhangban válik teljes értékűvé. egy nyelven kell beszélnie a családnak és az iskolának - így fogalmazta meg e fontos gondolatát a felszólaló.

/folyt.köv./

- 39 -

17.05/um

bkk 3. /megkezdődött ...14. folyt./um

sok fontos - társadalmi jellegű - tényezője van a nevelésnek, de a kisebb-nagyobb közösségi környezet legfeljebb csak pótolni tudja - helyettesíteni nem - a családi fészkek melegét, a szülők, a testvérek teremtette érzelmi és az értelmet is formáló hatást. a pedagógiának nem szabad lemondania a családi meghitt beszélgetések emberformáló jelentőségéről, elő kell segítenie az olyan élményeket, amelyeket a család együtt töltött szabadnapjai, a közös programok adnak. olyan segítő tényezői ezek a felnövekvő nemzedék nevelésének, amelyeket az iskola továbbfejleszthet, és kamatoztathat a pedagógusok és a családok közötti kapcsolatok további javításában is.

dr. bene zoltán /szolnok m., 3.v.k./, a hazafias népfront ----- szolnok megyei bizottságának elnöke fel-szólalásában hangsúlyozta: időszerű családjogi törvényünk módosítása, korszerűsítése egyebek közt azért, mert a társadalmi viszonyainkban bekövetkezett változásokat követi, s igazodik a kormány múlt év októberében hozott népesedéspolitikai határozatához is. a törvényjavaslat éppen e kormányhatározat jegyében irányozza elő a családok - a nők, az anyák, a gyermekek - fokozottabb védelmét.

a képviselő a törvényjavaslatot előkészítő széleskörű társadalmi vitáról szólva elmondotta, hogy a népfront-bizottságok is szerveztek ilyen vitafórumokat. az eszmecseréken sokan szó-vátették, hogy miért nem kapott helyet a törvényjavaslatban a házasság előtti kötelező orvosi vizsgálat. dr. bene zoltán ezzel kapcsolatban kiemelte, hogy napjaink jól fejlett egészségügyi szűrőhálózata mellett ez felesleges lenne, hiszen a legkisebb gyermekkorától a tanulóéveken át a munkavállalásig csaknem minden fiatal részt vesz a legkülönbözőbb egészségügyi szűrővizsgálatokon.

kitért arra, hogy a családvédelmi tanácsadás intézménye a tapasztalatok szerint beváltja a hozzáfűzött reményeket. a tanácsadók működését a fiatalok nem adminisztratív intézkedésnek tekintik; értik annak társadalom- és egészségpolitikai jelentőségét. az egészségügyi minisztériumban a közelmúltban hat megye számolt be a népesedéspolitikai határozatból adódó feladatok végrehajtásának helyi tapasztalatairól.
/folyt.köv./

17.43/e

- 40 -

v

bkk. 3. /megkezdődött...15.folyt./e

többek között arról, hogy a felvilágosító tevékenységet a fiatalok is igénylik. szolnok megyében igen jók a tapasztalatok ebben a tekintetben. a képviselő - mint mondotta - maga is véggez ilyen tanácsadást, s eddig 460 fiatal házassalóval beszélgetett. igen sok kérdést tettek fel, s többségük a tanácsokat minden bizonnyal nemcsak meghallgatja, hanem él is a kulturált családtervezés lehetőségeivel. ez ígéretes biztosítéka annak, hogy a tanácsadó hálózat jelentős mértékben hozzájárul majd a művi vetélések és a koraszülések számának csökkenéséhez, s hosszabb távon a népszaporulat kedvezőbb alakulásához.

a terhességmegszakítási kérelmek elbírálásáról január 1-én életbe lépett rendelettel kapcsolatban elmondotta, hogy a rendelet kedvező hatása már országosan is érezhető. szolnok megyében az év első negyedében - az előző esztendő hasonló időszakához viszonyítva - 36 százalékkal csökkent a vetélések száma, s a szülések száma 13 százalékkal emelkedett. örvendetes, hogy egyre többen vannak azok a nők, akik élnek a modern és hatékony fogamzásgátlás lehetőségeivel, mert ezen az uton tovább lehet csökkenteni a művi vetélések számát.

a képviselő foglalkozott a szülészeti-nőgyógyászati ellátás gondjaival. a kórházakban kevés a szülészeti-nőgyógyászati ágy, s ez már napjainkban is komoly gondot okoz a terhesek, a szülő nők és a nőgyógyászati betegek ellátásában. a következő években a népesedéspolitikai intézkedések nyomán a szülések számának emelkedésére számíthatunk. ezért mielőbb gondoskodni kell a kórházi ágyak megfelelő fejlesztéséről. kérte a kormányt, hogy a következő ötéves tervidőszak fejlesztési programjának kialakításakor ezt az igényt feltétlenül vegye figyelembe.

/folyt.köv./

17.46/e

- 41 -

bkk. 3. /megkezdődött...16.folyt./e

weisz antalné /veszprém megye, 8.v.k./ termelészövetkezeti
----- munkacsoport-vezető hangsúlyozta: egy-egy tör-
vény társadalmi jelentősége vitathatatlanul összefügg azzal, hogy
a paragrafusok-szabályozta kérdések az állampolgárok milyen
széles rétegét érintik. ilyen értelemben családjogi törvényünk
kiemelkedik a sorból, hiszen ez a jogszabály többé-kevésbé vala-
mennyiünk életét befolyásolja.

a továbbiakban arról szólt, hogy hazánkban viszonylag magas
a házassági bontások száma, bár a megromlott, egyensúlyát
vesztett, rendeltetését betölteni nem képes házasság fenntartása
sem lehet társadalmi érdek. a feleség anyagi függetlensége, ön-
álló keresete igen fontos tényező abban, hogy a megromlott házassá-
got ne kelljen fenntartani csupán azért, mert a férj a kenyér-
kereső. veszprém megyében az elmúlt esztendőben 631 házasságot
bontottak fel, lényegesen többet, mint 1965-ben. /akkor a válások
száma 441 volt./ az emelkedő tendencia önmagában persze kedvezőt-
lennek tűnik, tudni kell azonban, hogy a megyében hatszor annyi
házasságot kötnek, mint amennyit felbontanak. így az összkép az
országos helyzetnél kedvezőbb.

a társadalmi érdek természetesen az - folytatta -, hogy a
válások száma csökkenjen, vagy legalább is ne emelkedjen - hiszen
nagy gond a felbontott házasságokból származó gyermekek sorsa,
jövője. ebben is segít a törvénytervezetnek az a passzusa, amely
30 napos várakozási időt ír elő a leendő feleségeknek, férjeknek.

a képviselő szólt arról is: örömdetes, hogy a törvényben
megfogalmazott feltételek esetén közös megegyezés alapján felbont-
ható a házasság. az új szabályozással a per során nem romlik még
tovább a viszony a válást kérő férj és feleség között. ez azért
is fontos, mert a bontás után is vannak közös kötelességeik az
egykori házastársaknak, elsősorban a gyermek gondozása, felnevelé-
se. igen előremutató a törvénytervezetnek az az új passzusa is,
amely biztosítja: a felbontott házasságból származó gyermeket a
bíróskor kortól és nemtől függetlenül annál a szülőnél helyezi el,
akinél biztosítva van kedvezőbb testi, értelmi és erkölcsi fejlő-
dése. igaz, ez a paragrafus már általában kialakult gyakorlatot
szentesít, hiszen a bíróságok eddig is igyekeztek fokozottan ér-
vényre juttatni a gyermekvédelmi szempontokat.

/folyt.köv./
17.55/e

bkk. 3. /megkezdődött...17.folyt./e

karkus sándor /komárom megye, 3.v.k./, az oroszlányi
----- szénbánya vállalat 21. bányaiüzemének vájára
kifejezte egyetértését a kiskorúak házasságkötési korhatárának
módosításával. mint mondotta, a férfiaknál 18, a nőknél 16 év-
re felemelt házasságkötési korhatár biztosabban szolgálja majd
a házasság intézményétől elvárt szocialista társadalmi felfo-
gást. az eddigi gyakorlat sokszorosan igazolta: akik túl fiatal-
on kötöttek házasságot, szellemi érettségük, életfelfogásuk
kialakulatlanlansága miatt, sok esetben nem képesek a házassággal
járó kötelezettségek teljesítésére. az ilyen házasságok - a
fiatalok házastársak anyagi megalapozatlansága, önállótlanlansá-
ga miatt - a szülőkre, az eltartókra vagy a gyámokra háritották
a fiatal pár megélhetéséhez szükséges anyagi problémák megoldá-
sát.

a képviselő a szülőtartással kapcsolatban kiemelte: egyet-
len szülő sem lehet „érdemtelen”, a tartásra, aki gyermekének
felneveléséért minden lehetőt megtett. természetesen minden ese-
tet külön-külön kell elbírálni, s nemcsak a jog, hanem a szocia-
lista erkölcs normáit is mérveadónak kell tekinteni. a végrehaj-
tásban közreműködő testületnek igen megfontoltan, körültekintő-
en és főleg következetesen kell eljárni.

az örökbefogadás titkosságának bevezetésével régi kívánság
válk valóra. az örökbefogadás lehetőségével többnyire idősebb
családok, gyermektelen házaspárok élnek. köztudott, hogy mit vál-
lálnak, amikor egy, vagy esetleg több gyermek számára teremtenek
családi környezetet. a képviselő javasolta: társadalmunk - erejé-
hez mérten - szintén fokozza a nevelőszülők erkölcsi és anyagi
megbecsülését. szükség lenne arra is, hogy rövidebb időt vegye-
nek igénybe az örökbefogadással járó adminisztrációs intézkedé-
sek. ezt segítené elő, ha a gyámhatóságok a jelenleginél nagyobb
hatáskört kapnának. a gyámhatóságokra egyébként nagy feladatok
hárulnak. komárom megyében például az elmúlt évben csaknem 14 000
gyámügyi esetet tárgyaltak. a gyámhatósági munka szakszerű el-
látását sok esetben hátráltatja a megfelelő jogi képesítés hiá-
nya. a családjogi ügyek intézése jelenleg a tanácsai szakigazga-
tás különböző ágazataira tartozik. ez sok esetben nehezíti egy-
séges intézkedések gyors, szakszerű megtételét. a sokrétű gyer-
mek- és ifjúságvédelmi munka összefogása megkivánná az igazgató-
si, szakigazgatási szerveken belül családvédelmi csoportok, eset-
leg alosztályok létrehozását.
/folyt.köv./

18.00/e

bkk. 3. /megkezdődött...18.folyt./e

halasi lajosné /baranya megye, 8.v.k./ öntő elismeréssel
----- szólt a törvényelőkészítés módszeréről, az
előzetes társadalmi vitákról.

helyeselte a törvényjavaslatnak azt az előírását, hogy a
megegyezéssel bontásnak törvényes előfeltétele lesz a válással
összefüggő alapvető kérdések rendezése. aligha kétséges - füz-
te hozzá -, hogy a legdöntőbb a gyermek érdeke: biztosítani
kell, hogy válás esetén a megcsonkult családban is zavartala-
nul élhessen. elgondolkoztató tény, hogy túlságosan sok gyerme-
kes házasság bomlik fel. statisztikákat idézve beszélt arról,
hogy a válóperes keresetek megindítása előtt az esetek jelen-
tős részében eléggé rövid a különélés. miután a válási szándék
próbája a különélés, fokozottan tudatosítani kell az érintettek
körében, hogy - éppen közös gyermekük érdekében - ne döntsenek
elhamarkodottan a válásról.

számos elvált szülő nem hajlandó a gyermek elhelyezésére
vonatkozó hatósági döntést tudomásul venni. éppen ezért helye-
selni lehet a tervezetnek azt a megoldását, amely az új gyer-
mek-elhelyezési per megindítását az eddiginél szigorubb felté-
telekhez köti.

ezzel a szerdai ülés végetért. az országgyűlés ülészsaka
csütörtökön délelőtt 10 órai kezdettel folytatja munkáját.

x x x

a szerkesztőségek figyelmébe!

javítás a mai bkk. 3. /megkezdődött.../ hirre:

a 17. folytatás második bekezdésének 6. sorában a szöveg
helyesen:

...közreműködő t e s t ü l e t e k n e k igen megfontoltan...

/mti/

...-

18.10/e

- 44 -

bkk. 4. fiatal képviselők és kisz vezetők találkozója

pr/e zs

1974. április 24.

szerdán este a parlament gobelin-termében - a tavaszi ülés-
szak első napjának befejeztével - az országgyűlés fiatal, 35
éven aluli képviselői bensőséges hangulatu összejövetelen talál-
koztak a kommunista ifjusági szövetség több vezetőjével, köztük
barabás jánossal és főcse lajossal, a kisz kb titkárával, vala-
mint szabó ferencsel, az uttörőszövetség főtitkárával.

a kötetlen eszmecsere központi témája az ifjusági törvény
végrehajtása volt. ezzel összefüggésben mind a képviselők, mind
az ifjusági vezetők elsősorban arról ejtettek szót, hogy a tör-
vény gyakorlati megvalósításában társadalmunk egészének részt
kell vállalnia. különösen fontos az ésszerű munkamegosztás a fia-
talok nevelésében, szocialista arculatának formálásában. a kisz
vezetői tájékoztatták a fiatal törvényhozókat a szövetség közpon-
ti bizottságának legutóbbi ülésén elfogadott határozatról,
amely egyebek között a kisz politikai jellegének erősítését szab-
ta feladatul. ugyancsak e határozat fogalmazza meg azokat a kö-
vetelményeket, amelyek közösségi megbízatásokra, s egyéni vál-
lakozásokra ösztönzik az alapszervezeteket.

a képviselők - választókerületükben szerzett tapasztalata-
ik alapján - arról számoltak be, hogy a társadalom minden rétege
helyesléssel, egyetértéssel fogadta az ifjusági törvényt, s kész
a végrehajtás segítésére. ennek ellenére a megvalósítás üteme
meglehetősen eltérő: akadnak vállalatok, intézmények, ahol az in-
dokoltnál lassabban, vontatottabban ültetik át a gyakorlatba a
törvényben foglaltakat. ez az egyenlenség munkát ad a képvis-
előknél, a kisz-vezetőknek, a társadalmi, gazdasági élet legkü-
lönözőbb területein dolgozó felelős embereknek.

közös véleménye volt a találkozó résztvevőinek, hogy a köz-
vetlen eszmecsere, az eredmények és a gondok együttes megbeszé-
lése a jövőben is hozzájárulhat az ifjusággal kapcsolatos idősze-
rű feladatok jobb megoldásához, a munka összehangolásához.
/mti/

...-

20.20/e

- 45 -

F!

Mikóczy.
apr. 29.
46 old.
(Palunk)

bb 78. időjárásjelentés

bh la

1974. április 24.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán 19 órakor:

változékony idő

várható időjárás csütörtök estig: északnyugaton tulnyomóan felhős idő, további futóesőkkel, máshol változóan felhős idő, elszórtan kisebb záporokkal, mérsékelt, napközben megélenkülő északnyugati szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1-6, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 13-18 fok között várható./mti/

-. -

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 10. sz. hír: / bővülő magyar-jugoszláv együttműködés hidak építésében / első bekezdésének nyolcadik sorától a szöveg helyesen:

... összeszerelése befejezéséhez közeledik. zombornál 490 méter hosszú, 2 000 tonna súlyú acélhid készül el hamarosan. szalócnál....
/mti/

-. -

vbb 79. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

bh la

1974. április 24.

77. szolidaritási gyűlések
78. időjárásjelentés
79. hírjegyzék

-. -

- v é g e -

- 47 -

21.00 bh

készült az mti belföldi szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy
lakatos erzsébet

M. Z. 21.00

F!

Hiány.

apr. 29.

46 db.

(Palunk)

bb 78. időjárásjelentés

bh la

1974. április 24.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán 19 órakor:

változékony idő

várható időjárás csütörtök estig: északnyugaton tulnyomóan felhős idő, további futóesőkkel, máshol változóan felhős idő, elszórtan kisebb záporokkal, mérsékelt, napközben megélenkülő északnyugati szél. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1-6, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 13-18 fok között várható./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 10. sz. hír: / bővülő magyar-jugoszláv együttműködés hidak építésében/ első bekezdésének nyolcadik sorától a szöveg helyesen:

... összeszerelése befejezéséhez közeledik. zombornál 490 méter hosszú, 2 000 tonna súlyú acélhid készül el hamarosan. szalócnál....
/mti/

--

vbb 79. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától zárásig

bh la

1974. április 24.

77. szolidaritási gyűlések
78. időjárásjelentés
79. hírjegyzék

--

- v é g e -

- 47 -

21.00 bh

készült az mti belföldi szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy
lakatos erzsébet

M 21²⁰